

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE**

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Redakcja i Administracja: Częstochowa, Al. 25, tel. 22-45. Odpowiedzialny: pismo: Komitet Redakcyjny. Wydawca: Spółdzielnia W. i C. walcia „Czytelnik”.

ŻYCIĘ CZĘSTOCHOWY

Przez 15 lat 4 dni 22-45. Półka:

Nr 119 (302) SOBOTA, 1 MAJJA 1948 ROKU

TEJ SIŁY NIC NIE ZMOŻE

PIERWSZY MAJ!
Od 1899 roku — już 60 lat! — ta dwa, najelektryzowane ogromną nadzieją, słowa bezustannie rozpominają setki milionów serc na całym świecie. W tym dniu zwycięskiej wiosny arterie miast i osiedli rozszalała gorąca fala młodej siły i wiary w lepsze jutro ludzkości. Demonstruje swą potęgę, która odrzuciła świat, armia pracujących całego świata. Demonstruje swą wiarę w sprawiedliwy ład społeczny, w wolność i braterstwo ludów armia pracujących całego świata.

Młyna wśród łopoczących sztandarów i flag, w szeregach tych, którzy walczyli w codziennym trudzie wykwalifikowane, pracowite, bożactwo i piękno ziemi.

Zadania, które przed nami stoją, są trudniejsze, wybiegi i zadania owiane kademidami zaklęcia nie zmogą nigdzie przebudzonej już wszędzie wolnej walki o wyzwolenie społeczne. Walki, której symbolem jest 1. Maj. Walki, którą podjęła KLASA ROBOTNICZA.

Mija właśnie 100 lat od chwili, kiedy twórcy naukowego socjalizmu uzbudowali pracujących całego świata w skuteczny oręż, który wyzwolił nie tylko klasę robotniczą, ale całą ludzkość od zmoły wyzysku kapitalistycznego i wojen.

miżem łatwym, lekkomyślnym, automatycznym — mimo że świadome są nieuchronnych praw historii. Ale historię tworzą żywi ludzie. I tworzą — w walce.

Optymizm pracujących całego świata w tym uroczystym dniu Pierwszego Maja płynie z większej, dziś, aniżeli kiedykolwiek pewności własnych, bezustannie rosnących sił.

GŁĘBOKO wrósł w świadomość ludu polskiego dzień Pierwszego Maja.

Jako jeden z pierwszych ruszył proletariatski do boju o wyzwolenie społeczne. Był to równocześnie bój o wyzwolenie narodu. Spłotała się w naszym kraju ta podwójna walka w węzeł nierozwalny. I ani kule carskich kozaków, ani salwy pruskich i austriackich żandarmerii nie zdobyły, rozstrzelali w pierś setek tysięcy pomonów przyszłego zwycięstwa. Nie stratowały jej również szarże policyj Sławo-Składakowskiego. Nie zachwiały nią prowokacje mów ONR-owskich i faszystowskiej studenterii.

Sztandar, pod którym ginął Okrzeja, wzbił się równie wysoko, równie niezłomnie, równie groźnie i w latach 1936, i 1937, i 1938 — kiedy wierna Polsce i sobie polska klasa robotnicza manifestowała przeciw beckowskiej polityce zdra-

dy narodowej i walczyła z rodnym i obcym kapitałem w obronie zagrożonej, Niepodległości!

Po niewymownie ciężkich latach walki z okupantem polska klasa ro-

botnicza, w sojuszu z chłopstwem i najbardziej uświadomioną częścią inteligencji, uchwyciła mocno władzę w kraju.

Zdawało się, że ciężar strażli-

wych zniszczeń i chaosu powojennego; że ciężar walk bratobójczych, rozpętanych przez wrogię siły, wykorzystujące dezorientację części społeczeństwa — zdawało się, że ten ciężar przyniesie i zmiażdży ludzi pracy i obóz reformy.

Tymczasem — spojrzmy na do-

naszego kraju da się odrobić jed- nie za cenę zretelnego i nie słabnącego wysiłku, za cenę pogłębiania świadomości właściwego stosunku do własności społecznej.

Nie zapomniamy, że upowężenie kultury i oświaty wymaga podjęcia różnorodnej, planowej, potężnej ofensywy.

Nie zapomniamy, że walczyć musimy z wciąż jeszcze umniejszającą się na powierzchni życia powojennego pianą nadzysku, spekulacji, dygnitarstwa. Ze walczyć musimy o istotnie demokratyczne POSZANOWANIE GODNOŚCI CZŁOWIEKA.

rodek trzech lat, którego nie śmie już negować najczystszy wróg. Spójrzmy na miasta, które cudownie ożyły. Na Ziemię Odzyskaną, gdzie mieszka, pracuje i buduje 5 milionów Polaków. Spójrzmy na nasz przemysł, który przekroczył poziom przedwojenny i zabłysnął teraz na Targach Północnych. Na reżimowany i przekraczający Plan Gospodarczy, który w roku 1949 winien nam zapewnić wyższy, aniżeli przed wojną poziom dobrobytu. Spójrzmy na rosnący eksport i flotę handlową. Na dźwigające się z upadku rolnictwo. Na rozrastającą się sieć szkół i uczelni wyższych. Na dwadzieścia kilka milionów nowych podręczników. Na nakłady książek i prasy.

To, cośmy dotychczas osiągnęli, daje nam pewność dalszych sukcesów.

CZEMU wszakże zawdzięczamy dotychczasowy dorobek? Dzięki czemu mogliśmy w najcięższych warunkach dźwignąć kraj z największego w naszych dziejach upadku?

OSIĄGNIĘCIA ODRODZONEJ POLSKI WYROSŁY Z JEDNOŚCI DZIAŁANIA OBYDWU PARTII ROBOTNICZYCH I Z SOJUSZU ROBOTNICZO-CHŁOPKOWSKIEGO.

Dziś „po wielu rozłamach i walkach wewnętrznych, polska klasa robotnicza, dążąc uparcie do swego wielkiego celu — socjalizmu — dojrzała do tego, aby w swym marszu historycznym zwręczyć szereg jednocy.” (Premier Cyrankiewicz).

NIE upajamy się tymi sukcesami. Nie zapomniamy, że mimo osiągniętej stabilizacji, a nawet lekkiej niżłiny cen, podstawowe zagrożenie — podniesienie poziomu życia mas — nie jest jeszcze rozwiązane.

Nie zapomniamy, że ogromne zacofanie techniczno-cywilizacyjne

Wyciągając naukę z minionych klęsk, ale również i z dzisiejszych zwycięstw; świadoma fródol swej dawnej słabości i obecnej siły — POLSKA KLASA ROBOTNICZA ZMIERZA DO JEDNOŚCI ORGANICZNEJ.

TERAZ ALBO NIGDY! ZBUDUJEMY POLSKĘ bezpieczną, silną i szczęśliwą

Odezwa 1-majowa KC PPR i CKW PPS

Od 1917 roku trwa zwycięski pochód socjalizmu. Rozbiti zostali faszizm i hitlerizm — przez kapitalizm poczęty. Dziś zatrowiono o swój byt, szukając obrony nie przed niebezpieczeństwem zewnętrznym, ale przed wolą własnych narodów ten rozpędzający się pod naporem wewnętrznych sprzeczności ustroj społeczno-gospodarczy szuka rozpacziwie ratunku u najmłodszego i najdrapieżniejszego kapitalizmu amerykańskiego. Panowanie w Wall Street zamysla się zgalwanizować i trąpa, w nocni krwaw, która wywołuje w ludzkości nową wólną walkę.

CKW-PPS i KC-PPR wydały następującą odezwę 1-majową.

DO LUDU PRACUJĄCEGO MIAST I WSI TOWARZYSZE!

My, polska klasa robotnicza, w najcięższych chwilach walki z wrogiem, w czasach najtrudniejszych zniszczeń i nędzy — wzięliśmy na siebie odpowiedzialność za przyszłość Polski, za jutro polskich mas pracujących, za nasz własny, robotniczy los.

Naszą odpowiedzią będzie tym mocniejsza współpraca i wspólna obrona pokroju z ZSRR, z Czechosłowacją, z krajami demokracji ludowej, ze wszystkimi walczącymi o umocnienie pokoju na świecie.

Staniatowski dolarowemu i marszałkowskiemu oszustwu odpowiemy tym szczytą i tym wspaniałą budową wolnej, silnej, naszej — demokratycznej Polski.

ROBOTNICZY!

Czekaj nas dalszy wybieg pracy nad wykonaniem planu obudowy.

Czekaj nas nowy wielki skok naprzód — urzędystwienistego planu siły Polski, planu dobrobytu.

Wyzwalamy swych historycznych zadań — zwyciężamy szereg szeregów polska klasa robotnicza.

Trzeba nam więcej sił — jedność je pomonny.

Trzeba nam jednej woli — jedność ją umocni.

Trzeba nam jednego rytmu marszu — jedność nam go poda.

TOWARZYSZE!

WSPÓLNYM WYSIŁKIEM POKONAMY WROGA PRZED NAMI PRZESKODY. ZWZEWYJMY SZEREGI W MARSZU KU SZCZĘŚLIWEJ POLSCE! NIECH ŻYJE I MAJ — DZIEŃ SOLIDARNOŚCI MAS PRACUJĄCYCH ŚWIATA! NIECH ŻYJE JEDNOLITY FRONT. PROWADZĄCY DO JEDNOŚCI ORGANICZNEJ PPR I PPS! NIECH ŻYJE WOLNA, NIEPODLEGŁA DEMOKRACJA POLSKA! NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej Komitet Centralny Polskiej Partii Robotniczej

Jakieś inne hasło mogłoby radośniej brzmieć; jakieś inne hasło mogłoby skuteczniej wzmagać pewnością urzędystwienistego programu pełnej sprawiedliwości społecznej — aniżeli hasła, które kołysze się w Polsce nad tegorocznym Pierwszym Majem, aniżeli hasło ZJEDNOCZENIA OBYDWU PARTII ROBOTNICZYCH?

NAJPOTEŻNIEJSZĄ bronią pracujących była, jest i będzie — zawsze i wszędzie — jedność. Jedność bez wahań, bez tart, bez szczełin. Jedność zwycięska, która będzie przykładem dla mas pracujących całego świata, rozupytanych obecnie przez podżegaczy wojennych rękami marszałkowskich „sojalistów”.

Opancerzona tą jednością; uina w swoje przyrzeczenia ze Zw. Radzieckim i krajami demokracji ludowej — Polska krocząc będzie w przyszłości mocnym, spokojnym krokiem.

Zamyślenie niebezpieczne.

Przykład Włoch, przykład Grecji, przykład Hiszpanii, przykład Chin świadczą, że nie ma takiej siły, która by potrafiła złamać wolę ludów i odwrócić bieg historii. O tę wolę i o tę konieczność dźwignąć rozbitą się i opada bezsilnie najgwałtowniejsza przemoc, najdoskonalsza technika i najobfityj strumień dolarów.

Szaleństwem nazwalibyśmy dziś próbe wskrzeszenia stosunków z epoki kamienia łupanego. Obłędem wyda się jutro: podjęta przez imperializm amerykański próba narzucenia stosunków kapitalistycznych światu, któremu gigantyczny rozwój techniki nieodparcie dyktuje nowy układ spolejzny; sprawiedliwy podział dóbr, planową gospodarkę — socjalizm.

Optymizm, z jakim masy pracujące świata spoglądają 1 maja 1948 roku w przyszłość, nie jest opty-

Zrodzona z klęsk i zwycięstw, wynika we wspólnym działaniu, wspólne odpowiedzialność za wszystko w Polsce — dotychczas jedność organizacyjną klasy robotniczej.

BĘDZIE TO JEDNOŚĆ BEZ WAHAN — JEDNOŚĆ W WALCE. JEJ JEDNOŚĆ BEZ SKAZY PRYWATNY I KARIEROWICZOSTWA. Takiej nam potrzeba.

W górę czerwone sztandary, robotniczy Niesięcie je do jednocy, do siły, do zwycięstwa!

POLACI!

Nigdy nie było jeszcze takiej historycznej szansy w życiu naszego narodu.

Powolony imperializm niebezpieczny wrochodzie potężny sojunok.

Dotkła zwarty front narodów stowianich.

Ziemię Zachodnią — bezpieczeństwo Polski — znowu nasze.

Decydujący reformator społeczny naród nasz panem swych losów.

Walcie o utrzymanie pokoju, walce z imperialistycznym zakażem na przyszłość Polski.

Klasa robotnicza wyciąga rękę do chłopów — wypróbowanych sojunstów w boju o niepodległość, o pokój i demokrację, w dziele obudowy kraju. Komunistyczny wsi jest naszym wspólnym gądem.

Niech żyje sojunz robotniczo-chłopski!

Klasa robotnicza wyciąga rękę do pracowników umysłowych.

Wyciąga rękę do wszystkich Polaków, którzy chcą spełnić swój obowiązek.

Niech żyje Jedność Narodu Polskiego!

I Maj — polska klasa robotnicza i cały naród podrażnia wspaniałych, którzy walcą o pokój, swierennosc narodów, którzy odparli imperialistyczne ataki międzynarodowego kapitalizmu!

Pozdrawiamy narody ZSRR — zwycięskie w wojnie z faszyzmem, wstawione w wyzwolenie narodów, nieugięte w obronie pokoju, nieustraszone w budowie swej socjalistycznej ojczyzny.

Pozdrawiamy bohaterkie ludy Grecji i Chin, krwią znaczące pochod do zwycięstwa nad pachokami imperializmu i niewoli.

Pozdrawiamy lud hiszpański i wywołujący go do wstania w walce.

Pozdrawiamy robotników i chłopów Czechosłowacji, Jugosławii, Bułgarii, Rumunii, Węgier i wszystkich krajów Demokracji Ludowej w ich wyścigu budowy lepszej i sprawiedliwej przyszłości ich krajów.

Wielkie uroczystości w ZSRR

Sukcesy przedmajowe robotników radzieckich

MOSKWA (PAP) — Stolica Związku Radzieckiego żyje pod znakiem obudowy 1-Majowej.

Wszystkie ulice Moskwy są ozdobione portretami Lenina, Stalina, kierowników partii i rządu radzieckiego, transparentami z hasłami 1-majowymi i girlandami zieleni.

Robotnicy i pracownicy umysłowi Moskwy meldują codziennie o nowych sukcesach w dziedzinie produkcji i budownictwa. Robotnicy moskiewskich zakładów opon automobilowych wyprodukowali miliona w opoz. Budownicy metra skonstruowali przedterminowo budowę tunelu pod rzeką Moskwa, zakończono również budowę nowej elektryczki wanej linią podmiejskiej.

W sklepach moskiewskich otwar-

Dłatego też Pierwszy Maja 1948 roku radośniej będzie w Polsce odczuty, niż kiedykolwiek dotychczas.

B. W.

JULIUSZ ŻULYŃSKI

Na dzień 1-go maja

Gdy blyła ulicami czerwoni — zandarm wóhki ja so wóhannje kraty. Wóhki myhki — onie nie blyhki wóhki i pólki. Że wóhki nie blyhki wóhki i pólki.

A dzień spłynął tak czerwonym deszczem, że i chmury w sztandary zamienił. Teraz myślisz: żeś trudu jeszcze, aby słońce pobłążył na ziemi.

NIECH SIĘ ŚWIĘCI 1-szy MAJ

odnie przeciwko ludzkości Forster skazany na śmierć Najwyższego Trybunału Narodowego

W NIN w dn. 29 b.m. przewodniczący — sędzia Stanisław odczytał wyrok, SKAZAJĄCY OSK. FORSTERA NA ŚMIERĆ.

Sentencja wyroku NIN stwierdza: W czasie od 1 września 1939 r. do maja 1945 r. oskarżony brał udział w organizacji przestępstw, pod nazwą Niemieckiej Narodowo-Socjalistycznej Partii Robotniczej. Organizacja ta miała za cel wzięcie do Rzeszy niemieckich terytoriów niemieckich narzucię im ustroju hitlerowskiego i popierała ZBRODNI PRZECIWKO POKOJOWI, ZBRODNI WOJENNE I ZBRODNI PRZECIWKO LUDZKOŚCI.

2. Od października 1930 do 1939 roku oskarżony wszedł w porozumienie z nacjonalnymi organami NSDAP oraz rządu Rzeszy Niemieckiej w celu wywołania wrogości przeciw państwu polskiemu, a mianowicie bezprawnego pozbawienia Państwa Polskiego uprawnień, służących mu na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, naruszenia umów międzynarodowych, gwałtownego naruszenia W. M. Gdańska, ograniczenia, przez ustawodawstwo niemieckie, obywateli polskiego pochodzenia i zobowiązania między narodowymi, praw przysługujących na tym obszarze osobom polskiego pochodzenia, lub mówiącym po polsku oraz wszystkich obywateli polskim, drogą naruszenia ustaw gdańskich, a także ustaw Rzeszy, przygotowania i

Uzasadnienie wyroku

W uzasadnieniu wyroku na Forstera (patrz str. 1), NIN podkreśla m. in., że proces, ogólnie ustalania zbrodniczych czynów oskarżonego, odsłonił również systematycznie przygotowywanie się hitlerowców do oderwania Gdańska od Polski oraz do wojny z Polską. Proces ujawnił zbrodniczy system rządów niemieckich w Gdańsku i na Pomorzu, ZMIERZAJĄCY DO BIOLOGICZNEGO WYNIŚCZENIA POLAKÓW NA TYM TERENIE.

W planie hitlerowców leżało oprowadzenie ziem polski i uczynienie z nich bazy dla dalszej rozprawy ze Zw. Radzieckim. Głównymi realizatorami i WSPÓŁTWÓRCÓW PLANÓW HITLERA. Dzięki staraniom w tym kierunku oskarżony przyczynił się do borom oraz terrorowi wyborczemu Forsterowi udaje się w 1933 r. wprowadzić do senatu hitlerowską większość. Od tego czasu Forster lamiało

1-majowy dar polskich górników dla Generalissimusa Stalina

Ambasador Zw. Radzieckiego w Polsce, Władimir Lebediew, przyjął w dniu 29 b.m. delegację górników polskich z przewodniczącym Zw. Zw. Górników — Szczepanikiem na czele. W skład delegacji weszli przewodniczący: Bugdół, Wojaś, Koźmiński, Włoch i Czerniński.

Z okazji święta 1 Maja przedstawiciele górników polskich wręczyli ambasadorowi Lebediewowi dar dla Generalissimusa Stalina, w postaci popielniczki Generalissimusa Stalina, w wykonaniu warszawskiego artysty.

Przewodniczący delegacji przypomnieli pobyt polskiej delegacji górniczej w Zw. Radzieckim i stwierdzili, że wizyta ta, a szczególnie ciepłe słowa i życzliwość, jakie im okazał pod adresem Polski i polskich górników — przysłużyły niezłatemu wracaniu.

Górnicy, jak wszyscy robotnicy polscy, zdawsze pamiętali, że w Polsce, Wielka Rewolucja Październikowa i potężna Armia Radziecka odwróciły im budowanie Niepodległego Państwa Polskiego — oświadczili przy wiodzącej delegacji, ob. Szczepanik.

Przyjmując upominek polskich górników ambasador Lebediew serdecznie podziękował za dar, przyrzekając, że jak najrybniej przekaże go Generalissimusiowi Stalinowi.

Wynik polityki przyniósł komunistycznym podległym będąc kartę 10.000 dolarów i 1 roku więzienia, jako członkowie międzynarodowej konspiracji. Komuniści nie będą mogli uciec się do paszporty zarządca, ani otrzymywać pensji ze źródeł państwowych. Człowiek, który nie stwierdził

Pomoc w odbudowie zniszczonych krajów w Europie głównym zadaniem Komisji Gospodarczej ONZ Wniosek delegata radzieckiego

GENEWA. (PAP). — Kierownik delegacji radzieckiej na trzeciej sesji Europejskiej Komisji Gospodarczej, Arturianian, wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że Komisja powinna w pierwszym rzędzie zwrócić uwagę na konieczność odbudowy zniszczonych podczas wojny krajów europejskich — członków ONZ. Mówca zaznaczył, że Komisja dotychczas nie wywiązała się z tego podstawowego zadania.

Arturianian zaznaczył, że niektóre państwa, a przede wszystkim St. Zjednoczone i Anglia, starszą się skierować prace Komisji w takim kierunku, któryby odpowiadał ich interesom. Na stopnie Arturianian domagał się, aby organy Komisji — przestrzegają ściśle uchwały Generalnego Zgromadzenia ONZ i nie wkraczają w dziedziny, należące do suwerenności kompetencji państw.

Delegat radziecki podkreślił również, że organa Komisji bezprawnie nie zajmują się sprawami politycznymi, wkraczając w kompetencje sąsiadującej Rady Kontroli w Niemczech. Mieszanie się podkomisji do spraw niemieckich szkodzi sprawie współpracy gospodarczej krajów europejskich.

Omawiając sytuację gospodarczą Europy, Arturianian oświadczył, że Komisja i jej organa powinny studiować przede wszystkim poglądy na rozwój

Światowa Federacja Związków Zawodowych rozpoczęła obrady w Rzymie

RZYM (PAP) Dnia 30 b.m. rozpoczęły się w Rzymie obrady Prezydium Światowej Federacji Związków Zawodowych. W dniach od 2 do 10 maja obradować będzie Komitet Wykonawczy tej organizacji. W skład Prezydium Federacji wchodzi: przewodniczący, 7 wiceprzewodniczących i sekretarz generalny.

Przewodniczącym jest Arthur Deakin (Wielka Brytania), wiceprzewodniczącymi: Allan Leap (Francja) — na Europę zachodnią, i Vittorio (Włochy) — na Europę południową, Kupers (Holandia) — na Europę północną, Kuzniecowa (ZSRR) — na Europę wschodnią, Otu (Chiny) — Azja, Frank Rosenthal (Stany Zjednoczone) — na Amerykę Północną, Lombardo Toledano (Meksyk) — na Amerykę Środkową i Południową. Sekretarzem generalnym jest Louis Saillant (Francja).

29 b.m. przybyła do Rzymu delegacja francuska w składzie: Amerykański Sekretarz Pracy (Sekretarz CIO), Harry Read i Mitchell Ross.

Delegacja francuska przybyła w składzie: Allan lea, Benoit Fracon i Pierre le Brun. Z Wielkiej Brytanii mają przyjechać Arthur Deakin i Vincent Tawson. Oczekiwany są również przedstawiciele Ku by, Australii, Kanady i Niemiec wschodnich.

Przybył też delegat polski Witaszewski. Delegaci wezmą udział w uroczystościach, 1-Majowych w Rzymie.

Od Korei po Triest świat gotuje się do Święta 1 Maja

Podobna sytuacja panuje w Indiach. W większości państw Ameryki Płd. ogłoszono na dzień 1 Maja świątki pogotowia. Jak donosi Reuter, rząd Chile zmobilizował wojsko i policję, aby nie dopuścić do demonstracji.

Również i w Stanach Zjedn., poleła stanowa otrzymała specjalne dyspozycje na dzień 1 Maja. Świątki pogotowia w Nowym Jorku. Przejście na trasie 4 Alei do punktu zbornego na Placu Unii. Jednocześnie jedyną organizację fachową, Stowarzyszenie, mian. znany reakcyjny związek B. kombatanów, urządza pod osłoną polski kontr-demonstracji.

Jak donoszą korespondenci prasowi, w szeregu krajów Europy przygotowaniem robotniczym do obchodu święta 1-majowego towarzyszą „przezwrotowania” rządów kapitalistycznych. Francuzi zamierzają wyjechać z państwa, na trasie podróży 1-majowego, który w poprzednich latach szedł przez Plac Zgody. Ponieważ jednak na plac ten wychodził obna ambasady amerykańskiej, Mochi, nie chęć narodził się problem na stronie niemieckiej, jak należało wyjechać z placu, dał nakaz zmiany trybu obchodu.

Pomimo to 1 Maja w Paryżu manifestacja, która przebiegała pod znakiem jedności klasy robotniczej i całej demokracji.

Stan pogotowia ogłoszony został w szeregu miast Włoch. W ciągu tygodnia w Mediolanie, jak i w innych miastach, ogłoszono strajki. Wobec tego Seelba nakazał przeprowadzić szereg prowokacyjnych aresztowań w sprawie obrachowania w dniu 1 Maja. Przywódcy związku kowalskiego spakowali się do wyjazdu do Mediolanu. Jak i w innych miastach, ogłoszono strajki. Wobec tego Seelba nakazał przeprowadzić szereg prowokacyjnych aresztowań w sprawie obrachowania w dniu 1 Maja. Przywódcy związku kowalskiego spakowali się do wyjazdu do Mediolanu. Jak i w innych miastach, ogłoszono strajki.

Projekt ustawy, gwałcącej w jasny sposób konstytucyjne prawa narodu amerykańskiego, spotkał się z natychmiastową reakcją postępowych kongresmanów amerykańskich. Do Waszyngtonu zwolano zjazd przedstawicieli postępowych organizacji amerykańskich, który ma omówienia akcji przeciwko projektowi „ustawy antykomunistycznej”.

Projekt ustawy, gwałcącej w jasny sposób konstytucyjne prawa narodu amerykańskiego, spotkał się z natychmiastową reakcją postępowych kongresmanów amerykańskich. Do Waszyngtonu zwolano zjazd przedstawicieli postępowych organizacji amerykańskich, który ma omówienia akcji przeciwko projektowi „ustawy antykomunistycznej”.

Członek amerykańskiej Partii Pracowniczej, oświadczył, że przedstawiciel prasy, który jest unieważnieniem komitetu dla badania działalności antyamerykańskiej WPROWADZENIA JAWNEGO FASZYZMU W ST. ZJEDNOCZONYCH.

ZE ŚWIATA

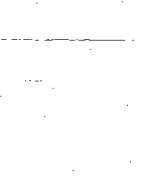
FORD OPIEKUJE SIĘ HITLEREM. (Telepress). Królowa August Wilhem Frąckich, którego bratem jest starszy brat królowej, ma w Warszawie w składzie państwa przed sądem demagogicznym w Łodzi, którego Ford określa jako „człowieka, który nie ma moralności niemieckiej, robotniczej, ani S. Obrępowej, który jest w stanie Prus i członkiem hitlerowskiego Reichstagu”.

WYNIK OTWARTYCH DYSKUSJI stanowiąc przekazał wniosek radziecki podkomisji, w której skład wchodzi przedstawiciele ZSRR, Polski, Anglii, Francji, Włoch, Belgii, Grecji, Jugosławii i St. Zjednoczonych.

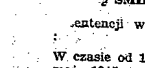
WALKI W INDOZJACH. HAGA. Donoszą z Indonezji, że w wielu krajach Indonezji, w których jest nadal niepokój. W zachodniej Indonezji i na Sumatrze donoszą, że w wielu miejscach, pomocy wojennej, w tym: młotami, nożami i kłojami.

AMERYKANIE NIE UZNAJĄ. BERLIN. Amerykański rząd odmówił uznania za rząd legalny rząd w Wietnamie, który został utworzony przez komunistyczną partię „Niemieckiej Socjalistycznej Partii Ludowej”.

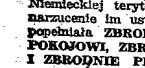
WYBORCZY WNIOSK. W WASHINGTON. Prezydium Rządu Światowej Federacji Związków Zawodowych, w składzie: Amerykański Sekretarz Pracy (Sekretarz CIO), Harry Read i Mitchell Ross.

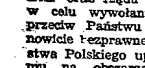
Stanisław Forster

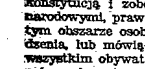
Arthur Deakin

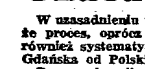
Louis Saillant

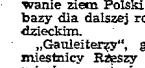
Vincent Tawson

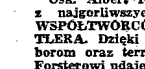
Arthur Deakin

Vincent Tawson

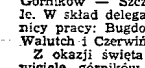
Arthur Deakin

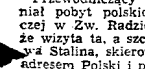
Vincent Tawson

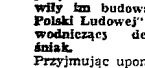
Arthur Deakin

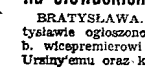
Vincent Tawson

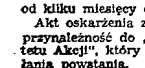
Arthur Deakin

Vincent Tawson

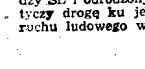
Arthur Deakin

Vincent Tawson

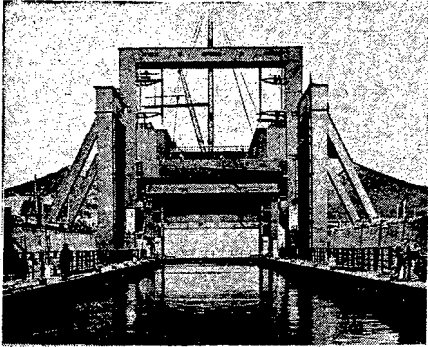
Arthur Deakin

Vincent Tawson

Kanał żeglugi Odra — Dunaj

Najnowocześniejsza droga wodna Europy

Tak wygląda podnośnica statków

Z projektowanych obecnie w Polsce szlucznych dróg wodnych na pierwszym miejscu, ze względu na termin realizacji, należy umieścić budowę kanału żeglugi Odra — Dunaj.

Pierwsze koncepcje budowy tego kanału powstały jeszcze w XIV wieku, gdy wynalazek śluz komorowej umożliwił projektowanie kanałów sztucznych, przekraczających granice dwóch ziem.

Jednakże niestabilizowane warunki polityczne opóźniały realizację pomysłu i dopiero na początku obecnego stulecia w dawnej Austrii przystąpiono do sporządzenia szczegółowego projektu. Przed rokiem 1914 rozpoczęto roboty wykonawcze, przerwane wskutek pierwszej wojny światowej.

Następnie zagadnienie budowy kanału weszło w stadium decydujące w r. 1933 po aneksji Czech. Na podstawie ponowne opracowanie projektu Niemcy przystąpili do robót wykonawczych, lecz przerwał je w r. 1943.

Ocenie w nowych państwowych warunkach zagadnienie budowy kanału Odra — Dunaj znalazło się w zasięgu zainteresowania Polski i Czechosłowacji. Oba zaprzyjaźnione państwa wyłoniły wspólny organ: „Komitet Polsko-Czechosłowacki do spraw studiów drogi wodnej Odra—Dunaj”, który stara się uzupelnić to, co ustawało z dawnych projektów, a całość dostosować do istniejących warunków politycznych i gospodarczych.

Ogólne zarysy projektu kanału Odra — Dunaj przedstawiają się, jak następuje.

Trasa tego kanału bierze początek przy Kanale Gliwickim i biegnie wzdłuż prawego brzegu Odry, następnie przecina rzekę w pobliżu granicy polsko-czechosłowackiej.

Na terenie Czechosłowacji trasa zostanie przeprowadzona wzdłuż lewego brzegu Odry i dopiero w pobliżu swego stanowiska szczytowego (najwyższego wzniesienia) pod Hradnicą kanał ponownie przekroczy Odrę i wejdzie w dolinę Beczawy, a następnie Morawy, donosząc bieg który łączy projektowaną drogę wodną z Dunajem pod Dzierżewem.

Istnieje również możliwość przekopania odnogi Angern — Wiedeń.

Różnica poziomów szczytowego stanowiska kanału oraz jego punktu początkowego przy Kanale Gliwickim oraz końcowego pod Dzierżewem nad Dunajem wynosi 97, względnie 143 m. Te różnice będą pokonane za pomocą kilkunastu śluz i 3 podnośni.

Należy wyznaczyć podnośnię, to jest urządzenie do mechanicznego podnoszenia statków w kanale z poziomu niższego na wyższy lub odwrotnie, stosujemy, gdy wysokość śluzy wymaga zbyt dużej, wskutek czego ślizżanie barków byłoby połączone z nadmiernymi kosztami i stratą czasu.

Dla przykładu nadmienimy, że pro-

jektowana na kanale Odra — Dunaj podnośnia w Sławiczu (na terenie Czechosłowacji) będzie pokonywała spadek 47 m., byłaby więc największą tego rodzaju budowlą na świecie. Dotychczasowy rekord w dziedzinie podnoszenia statków wynosi 38 m.

Długość kanału wynosi 322 km, z czego na terenie Polski — 45 km. Przez kraj poprzeczny został dostosowany dla statków o nośności 1000 — 1200 ton.

Zasilanie kanału w wodę tylko na

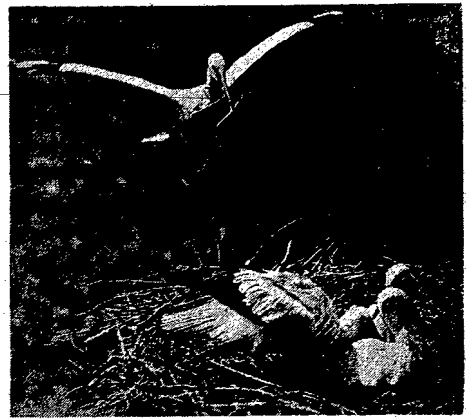
odcinku północnym wymaga dostarczenia rocznie około 180 mil. m. sześci wody. Taką więc pojemność winny posiadać zbiorniki, które będą zasilaly kanał.

Na śluzach przewidywane jest wykorzystanie energii wodnej. Eksploatacja tej energii na 2 śluzach odcinka polskiego dostarczy około 30 mil. kWh rocznie.

Wszystkie podane szczegóły oraz wykorzystanie najnowszych metod

Mapa terenu, położonych przy kanale Odra — Dunaj.

Zeszłoroczny „dom” trzeba wyremontować, tym bardziej, że to gnieździe rosną już młodzieńcze błękitniaki pod opieką mamy.

Pisklęta w bocianim gnieździe

W Anglii zwiastunem wiosny jest jaskółka w Holandii, Danii i w Niemczech i u nas — wiosnę przynosi bocian.

Co rok powtarza się ta sama historia: gdy bociany opuszczają brzozy Afryki, udając się do naszego kraju, przyroda budzi się do życia. W tym właśnie momencie, w tej regularnej zbliżającej przyłoty bocianów i wiosnego pączkowania, należy bodaj upatrywać źródeł powszechnie znanej bajki o tym, że bociany przynoszą dzieci.

Bajkę usprawiedliwia także i to, że bociany są doskonałymi rodzicami. W starożytności przypisywano nadto wielką złość i bocianiotę: miały być one bardzo czuły, oddany im łodziom dzieciom. W języku starożytnej Grecji istniało nawet słowo „antipalargia”, co znaczy — bociania wdzierżmość.

Bociany wszędzie cieszą się wielką sympatią ludzi. W wielu krajach, u nas także, lud wierzy, że bociany przynoszą szczęście. Holendrzy nazywają bociana „ptakiem, który przynosi dobro”. Dom, na którym bocian złoży gniazdo, zyskuje opinię szczęśliwego. A ponieważ bocian rok rocznie powraca do swych gniazd, przesądzi sąsiadzi kupując gniazdo i przenoszą je na dach swego domu.

Niektórzy próbują zwabić bociana na dach swego domu, w tym celu zakładając na dachu duże pudła, skrzynki, czy po prostu koła od wozu. Nie-

W dziobie przemiłł bocian górną miękką mchów na wyznaczenie gniazda. Aby wyprzedzić to młode było bocianowej i błękitniaki.

którzy zabiegają to dają pomyślnie rezultaty: na przygotowanym przez człowieka szkielecie, bocian buduje nowe gniazdo.

Błękitniaki dorosły. Cała czwórka wabi na się wczesnym rankiem polewać na babę. Za chwilkę zerwie się z gniazda.

WIELKIE ŻNIWA SOLI

na 'Morzu Śródziemnym

W Polsce spożywamy oraz używamy dla celów przemysłowych sól kopalna. Nie jest to jednak jedyny sposób uzyskiwania soli. Wiemy, że woda morską zawiera znaczną ilość soli, np. woda Morza Śródziemnego zawiera 30 kg soli na 1 tonę wody (1000 kg). Wystarczyło by więc odparować wodę morską by otrzymać wielkie ilości soli.

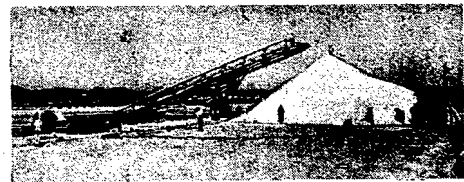
Zagadnienie nie jest jednak tak proste. Gdybyśmy uszły wodę sztucznie, zużylibyśmy wielkie ilości paliwa i wydobywanie soli kosztowałoby nas drogo. Dlatego też sól przez odparowanie otrzymywają tylko kraje o gorącym klimacie i dużym suchym letnie.

U wybrzeży Prowansji (francuskiej prowincja nad Morzem Śródziemnym) suche, bezdzienne lato trwa przynajmniej cztery miesiące, od czerwca do września.

NIE ŁATWO JEST ODPAROWAĆ SÓL Z MORZA

Jest jeszcze inna trudność. Nie sama tylko sól znajduje się w wodzie morskiej. Przy odparowywaniu jej i stopniowym zagęszczeniu początkowo osada się tenk żółta i węgiel wapnia. Pły dalszym odparowaniu osada się siarczan wapnia i dopiero, gdy gęstość wody osiągnie 25 stopni Baumé, zaczyna się osadzać czysta sól jadalna (do mierzania gęstości płynów używamy przyrządu zwanego areometrem Baumé, czytając „bome”).

Lecz już po przekroczeniu gęstości 25 stopni zaczyna się osadzać inne ciała, mianowicie chlorek i

Sól zsuwana jest w wielkie kopce.

słarczan magnezu i otrzymana sól staje się wybitnie gorzka.

Aby otrzymać czystą sól trzeba wprowadzić na pola salinowe wodę o gęstości 25 stopni Baumé i uzupełniać ją stale tak, by podczas parowania nigdy nie przekroczyła 27 stopni.

ODPAROWYWANIE WODY

Morze Śródziemne jest pozbawione przypliwów i odpływów, które pozwoliłyby napełniać zbiorniki gęstością. Wodę więc trzeba pompować.

Praca zaczyna się już w kwietniu. Woda pompowana jest do płytkich stawów o wielkiej powierzchni, tak zw. wewnętrznych. Dzięki działaniu wiatru i słonecznej energii woda w nich osiąga 14 stopni gęstości — zostaje przepompowana do dru-

gich stawów, tak zw. wewnętrznych, gdzie osiąga niezbędne 25 stopni Baumé.

Teraz dopiero woda jest przepompowana do właściwych salin, to jest na wielkie pola odparowania, zwane „stolami salinowymi” lub „kryształatorami”.

Tutaj w ciągu słonecznych miesięcy czerwca, lipca i sierpnia sól będzie się osadzała samoczynnie. Głębokość wody wynosi tu zaledwie 10 do 15 centymetrów, a dziennie odparowanie dochodzi do 1 centymetra. Woda jest wciąż uzupełniana, a jednocześnie na dnie stale osada się warstwa soli.

ZBIERANIE SOLI

Gdy warstwa soli osiągnie grubość 5 do 6 cm, woda krystalizatorów spuszcza się do kanałów niższych położonych.

Następna operacja polega na zwołaniu soli wagonikami w kopce wielkich rozmiarów (p. rysunek), gdzie zostaje zabezpieczona od działania wody deszczowej przez ułożenie na niej dachówek.

Wszystko odbywa się składnie, o ile w trakcie „żniwa” soli nie nadjeżdżesz. Najbardziej czuła na wodę deszczową jest sól na świeżo osuszonych stołach salinowych, a następnie w małych kopcach. Zdążyło się, że zbory 8 do 10 tysięcy ton soli rozpierzchły się na słońcu w ciągu kilku godzin podczas nieprzewidywanego burz i ulewnych deszczów. Należy więc możliwie szybko zbierać sól w wielkie kopce i zabezpieczyć je. Tadeusz Zieleniewski

naukowych z zakresu hydrologii i hydromechaniki przy opracowaniu projektu, a jednocześnie dostosowanie go do lokalnych warunków przyrodniczych, stawiają projekt ten w dziedzinie najnowocześniejszych dróg wodnych Europy.

Jan L. Skibiński.

Sport powietrzny w Z. S. R. R.

stał się udziałem mas

Sport lotniczy w Związku Radzieckim stał się istotnie udziałem mas. Lotnictwo sportowe zaczęło się w Rosji już przed I wojną światową, lecz ówczesne rządy carskie hamowały jego rozwój. Ówczesne przepisy nakazywały np. aby każdy ołd był dozorowany przez urzędnika policji.

Sport lotniczy został upowszechniony dopiero pod opieką rządu radzieckiego i wyłaził całą zastępy konstruktorów i pilotów.

REKORDOWE WYNIKI W LOTNICTWIE MOTOROWYM I SZYBOWCOWYM

W roku 1928 M. M. Gromow na samolocie „Skrzydła Radzieckie”, konstruując A. N. Tupolewa, dokonał pomyslnego lotu do wszystkich stołec europejskich.

Już w następnym roku załoga samolotu „Kraj Radziecki” konstruując także Tupolewa, podjęła przelot na trasie 20.000 km, Moskwa — Nowy Jork.

W roku 1934 pilot M. M. Gromow utrzymał się w powietrzu bez lądowania przez 78 godzin na samolocie „K. D.”. W ciągu tego czasu samolot, latając po zamkniętym obwo-

dzie — przebył 12411 km, co na owe czasy było rekordem.

W historycznych lotach nad Biegunem Północnym, zmagając się z przeciwnymi siłami natury, święcili triumfy nie tylko piloci, lecz i konstruktorzy. Samolot Czkałowa, przełazający po samym biegunem, wyładował 20 czerwca 1937 roku na lotnisku Fortland w U. S. A. Trasa wynosiła 5.853 km.

W niecały miesiąc później samolot tejże konstrukcji przełaził nad biegunem północnym i wyładował w San Jacinto (U.S.A.), ustanawiając rekord świata: 10.148 km lotu w linii prostej.

Trzeba podkreślić niepoślednią w lotnictwie rolę kobiet radzieckich. Osiemkrotnie ustanowiła 7 rekordów świata na wodniolotowcu, a Grizodubowa — 6.

Lecz i sport szybowylowy znajduje się na poczesnym miejscu. W roku 1935 Suchomlin utrzymał się w powietrzu przez 33 godz. 10 m., a Ovsianikow na jednomiejscowym planowcu osiągnął wysokość 4.275 m.

Jednym z najslawniejszych wycieczników był lot Olgi Klepkowej już przed

samą wojną. Przeleciała ona na jednomiejscowym szybowcu przestrzeń ponad 749 km.

REKORDZICI W SKOKACH SPADOCHRONOWYCH

Spadochroniarze radzieccy ustanowili nie pobite dotychczas rekordy. W roku 1945 W. Romanuk skoczył z wysokości 13.108 m, otwierając spadochron dopiero na wysokości 1 km nad ziemią.

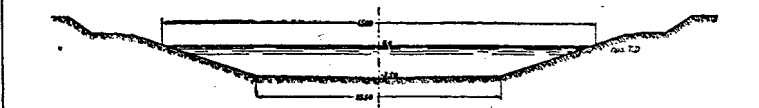
W dwa lata później grupa spadochroniarzy pod dowództwem płk. W. Romanuka skoczyła z wysokości 11.200 m.

W sierpniu roku ubiegłego radzieccy skoczkiwie spadochronowi ustanowili 5 rekordy w skokach z technicznymi otworzeniem spadochronu: N. Gladkow skoczył z wysokości 12.240 m, Pietkiewicz — 12.520 m i W. Romanuk — 13.400 metrów.

Również kobiece rekordy świata w skoku ze spadochronem przypada kobiecie radzieckiej: E. Wiadimirka skoczyła z wysokości 5.840 metrów.

Modelarstwo lotnicze w ZSRR jest także masowe. I w tej dziedzinie kilka rekordów światowych należy do modelarzy radzieckich.

A. Wex.

Przekrój poprzeczny kanału Odra — Dunaj

Rysunek do artykułu „Kanał żeglugi Odra — Dunaj”.

„Dzienny wódek” słoń. W stawach pomiędzy jezarami odparowuje woda morska.

Rdzenny Amerykanin w podróży po Europie

John Wexley, Amerykanin o średnim wieku, smukły, trójczłonny...

ści wizowe. Między innymi krajami demokracji ludowej John Wexley odwiedził również Polskę.

Gdy przyjechałem do niego do hotelu, uzupełnił swoje okolicznościową prezentację. Niezależnie od swojej pracy literackiej Wexley jest również publicystą i współpracownikiem, znanych w Ameryce liberalnych pism „New Republic” i „This Week”. Z szeregu powieści i dramatów i scenariuszy najbardziej znany jest „Ośmista Milla”, oraz film „Długa noc”, który właśnie obecnie grany jest w Wiedniu.

Uzupełnieniem Wexley'a jest jego żona, wiedeńska, która przed 16 laty wyemigrowała do Ameryki. O ile on reprezentuje ciekawą, chłodną secesję i upór człowieka szukającego prawdy, tak etycznie, jak społeczeństwo, jego żona pionierem entuzjazmem warty. Dla niej wszystko jest proste: świat podzielony jest na fascystów, którzy nie pozwalają mężczyźnie swobodnie myśleć i pracować i na idealny obóz po-
...
Wiedeń, w kwietniu.

Przedstawiam Johna Wexleya. Stoł wspaniale na trybunie. Amerykanin w średnim wieku, smukły, ironiczny, chętna słowa jego, na które sala odpowiadała oklaskami, przelała wyrazowi twarz.

Przed chwilą zapytano go, czy w związku z wygłoszeniem w Europie referatów nie obawia się represji po powrocie do USA. Odpowiedział:

„Wolę, chociaż o wiele mniej ryzykuję, dla tej samej sprawy, która była drogowskazem do wojowników w Białym Domu i Grotu, dla której ginęli więźniowie Dachau i Mauthausen, dla której dzielnie barykadowano grupę w okolicy osoby Henry'ego Wallace'a i oświecam się jedynie tego, co może nastąpić, gdy mi uczynią kolonijny o posterę reprezentantem waliki”.

John Wexley jest znanym dramaturgiem amerykańskim i autorem scenariuszy szeregu filmów, nakręconych w Hollywood. Jest jednym z kilku literatów i autorów scenariuszy filmowych, przesłuchiwanymi w Hollywood i połączonymi przez ostawioną „Komisję dla Badania Działalności Antyamerykańskiej”. W konsekwencji i jego nazwisko figuruje na czarnej liście amerykańskich magnatów filmowych.

Dramaturg, literat, publicysta, autor scenariuszy

John Wexley nie jest bynajmniej komunistą, ani działaczem politycznym. Trzeźwy, zdrowo myślący, Amerykanin, napotkawszy w swojej pracy literackiej, na mur trzewodnej reakcji, zagradzający mu drogę do samodzielnego myślenia, postanowił wybrać się w podróż po Europie, aby zobaczyć z bliska, jakie to niebezpieczeństwo grozi Ameryce ze strony „bolszewickiego” Wschodu.

Spotkałem go w Wiedniu w polskim konsulacie, gdzie załatwiał formalności.

Wywiad z Johnem Wexleyem przeprowadził Marian Mak

wood, wykłedyt przez Komisję Thomasa, p.s.r.z. Wexley rozpoczyna od stwierdzenia, że produkcja filmowa w Hollywood w czasie wojny była rzeczywiście czynnikiem pozytywnym w rozwoju światopoglądu i kultury przedwojennego Amerykanina.

Szereg nakręconych wówczas filmów miał sens progresywny, zmierzano do zbliżenia narodów, za sobą, a przede wszystkim do umocnienia przyjaźni i sojuszu między narodami amerykańskim i radzieckim. Filmy te - w większej części nie były nakręcone przez duże wytwórnie, ale przez małe awangardowe, niezależne studia, które w normalnych przedwojennych czasach nie mogły się przebić przez konkurencyjny mur „wielkich koncernów filmowych. Wtedy to powstały filmy „Miejsa dla Meksyku”, „Gwiazdy Polnoce”, Fritz Lang nakręcił według powieści Wexley'a film p.t. „Takiś kaci umiera”.

Pięknie te czasy, w których rząd amerykański popierał produkcję podobnych filmów, trwały niedługo. Z zakończeniem wojny wielcy producenci odmówili produkcji filmów, które muszały przeciwnego zdro-

wego Amerykanina do niezdrowego” myślenia. Zaczęto znów produkować filmy według znanego wytwórczo, ogólnopopularnego schematu: rewolwa, matniejsze trójki i inne wlewki, filmy kryminalne i wreszcie niezadowolony „Dziś Zachód”.

Zbuntowana publiczność

Ale tu zbuntowała się publiczność. Amerykanin, któremu w czasie wojny pokazano filmy z pozytywnym sensem społecznym, nie chciał się ich wyrzucić. Sale kinowe, w których pokazano najgorszą produkcję Hollywoodu, świeżymi pustkami. Produccenci nie rozumieli się tym jednak. Aby nie narazić się na koszty, amerykańskie wytwórnie filmowe ograniczyły produkcję nowych filmów, raczone natomiast na rynek duże ilości starych „blagodiachy” przedwojennych filmów, co daje wytwórniom kolosalne dochody, włąwszy pod uwagę, że te wytwórnie nie kosztują ani grosza. Tym się tłumaczy, dlaczego w obecny boczny produkt Hollywoodu jest mniejsza niż przed wojną, to obecnie zyski wielkich koncernów filmowych

ca wielokrotnie większe niż przed wojną. Następnie John Wexley przeszedł do omawiania waliki, jaką toczy progresywna inteligencja amerykańska z Komisją Thomasa.

600 pisarzy i dziennikarzy amerykańskich powzięło wspólna rozstrzeżenie inkwizycyjnym metodem Thomasa, znanego skądinąd pod wle-fonimowym przewidywaniem „Hulligan” (Hulligan - w języku amerykańskim oznacza Działalność Antyamerykańskiej Działalności) (Komisja Thomasa), pisarzy i artystów wytoczył proces koncernom filmowym, które w myśl założeń Komisji rozwinęły z nimi kontrakty oskarżając magnatów filmowych o przekroczenie ustaw konstytucyjnych i ustawy stanu Kalifornii, mówiącej, że nikt nie może być pozbawiony pracy z powodu przynależności politycznej. Proces ten dotąd już kosztował postępowych pisarzy 200.000 dol., a wynik jego będzie miał niewątpliwie znaczenie dla oceny szans waliki o prawdziwą demokrację, w ramach istniejącego reżimu w USA.

Zwolennik Trzeciej Partii

John Wexley jest zdecydowanym zwolennikiem Henry'ego Wallace'a i uważa za utworzenie Trzeciej Partii w Ameryce za najpomysłistsze wydarzenie w historii nowożytnej walki postępu z reakcją w Ameryce. Pokazuje mi artykuł angielskiej „Tribune” (pismo

lewicy Labour Party), w którym autor ustojko wykazuje, że kandydatura Wallace'a, nie mając szans zwycięstwa własnego, może jednak tyle błosław odobrad demokracji, że zwycięstwo republikanie, co oznacza zupełnie zwycięstwo reakcji w Ameryce i zdawcywaną politykę wojenną USA.

John Wexley zna ten artykuł i zna też argumentację Powstania, że argumentacja angielskich socjalistów jest dziwnie zbieżna z wywodami niektórych pseudo-progresywnych kół i grup w łonie partii demokratycznej, niepiękną kandydaturę Trumana, rzucaniem jego nielubianą jest dzisiaj teza o progresywności demokracji, lub wstępcich republikanów.

W peludniowych snach demokracji są niebezpieczne jak najbardziej wczesnej reakcji niemiawli, twórcami odpowiedzialnych ustaw, inicjatorami lynchów i na odwrót istnieje mała co prawda, ale przecież istnieje, że garstka, względnie postępowych działaczy w łonie partii republikanów.

Obie te partie idowo mało się różnią. W obecnej historycznej nagone antywojennej propagandzie wojennej, przez popularną Trumana, bo daj że wyprzedza przez republikanów. Tak więc, jeżeli nie ma powodu się cieszyć z pomysłowych perspektyw republikanów kandydata na prezydenta, to nie ma też przyczyn aby Trumana uważać za mniejsze zło.

Powstanie zaś Trzeciej Partii zwalała z przynależnym bezczynności i inercji nieorganizowane siły postępu, które częściowo były rozproszone w różnych partiach robotniczych, częściowo tkwiły w ramach partii demokratycznej, przynależnie i zmuszone do milczenia przez reakcyjną biurokrację partii.

Okazuje się po niedawnym zwycięstwie kandydata Trzeciej Partii w wyborach uzupełniających w Stanie Nowy Jork, że siły te są wcale małe. Organizacji inteligentnej organizacji Progressywnych Amerykanów popiera Henry Wallace'a szereg potężnych związków zawodowych, jak np. liczący 800.000 członków związek pracowników przemysłu elektrycznego, jak związek marynarzy ze słynnym rodykalnym działaczem związkowym Harry Bridgesem na czele.

Kończąc John Wexley powiedział, nawiązując do granicy obecnie w Wiedniu sztuki Simonowa „Problem rosyjski”.

„Utworzenie „Trzeciej Partii” w dowodni światu, że oprócz Ameryki Hoovera, Tafta, Trumana, o próżni Ameryki lynchów i nienawistnej reakcji, czynny podnoszący wojennych, idolów ekspansji i rynek zbytu, istnieje Ameryka postępu i wiary w braterstwo i współpracę powojennego świata. Ameryka Roosevelta, która teraz mobilizuje swe siły do trudnej waliki z oligarchią dolara”.

Listu z Czechosłowacji

W KRAINIE PIECZAR I JASKIN pod Morawskim Krasem

Głos przewodnika odbiło się głuchym echem o ściany wielkiej jaskini pieczary. Dopiero przed oczyma zaczęły się zapuszczać w głąb góry, schodząc w dół wykutymi w kamieniu schodkami. Jeszcze w oczach mamy zieleń, pokrępowaną zbroca wzniesienia Morawskiego Krasu, jeszcze niedawno umiśchaliśmy się sceptycznie, gdy koleżdy dziennikarze z Brna dowiedzieli, iż wkrótce urynają coś jednego w swoim rodzaju coś, czego nie możn. zobaczyć gdzie indziej w Europie, może nawet na całym świecie.

W miarę zagłębiania się we wnętrza góry, w miarę oddania się od wejścia, zamkniętego za nami: na kluz przez przewodnika, nastąpił nasz stopowód się zniżaniem. Mimo woli po prostu zaczęliśmy szcześć głosu, a niedawna niefrasobliwość przemieniała się w powagę i skupienie.

Patrzmy jak zahipnotyzowani, waski, mokrych, oświeżonych ścian kamiennych, którym schodziliśmy w dół, korytarzy, których rodzaju mostkiem, z którego oglądamy obrzydliwym, fantastycznie udekorowanymi pieczarą.

Znow woda pieczara, jeszcze większa, jeszcze wspanialsza od poprzedniej. Z wysokiego na kilkadziesiąt metrów palupa zwisała seki jakby tygiel, czy kolodw. Z dna wyrastała kłębiła, grube pliki skalne. Przewodnik odpowiedział na nasze zdziwienie z racji dysproporcji, spieszy z wyjaśnieniem:

— To dlatego, że kropła leci z tak wysoko i rozpryskuje się na dole z dużą siłą. Skutkiem tego są te grube pliki skalne. Przewodnik, na przekór znacznie większy, — jak szkybko rosła te soplek? — zapytuje jeden z kolegow.

Przewodnik namyśla się, czyni ruch jakby obliczał na palcach. — Iniej więcej kilometr na 15 lat. Spodziewaj się zeunkiem na parometrowej nieraz długości stalaktyty, nie próbujemy nawet obliczyć, przed ilu laty urosł pierwszy kilometr zwisającego nad nami sopla.

Pieczara wzniosła „Masarykowsy Dom”, znów stalagmit jak stojący w skupie żagle wieloletni człowiek.

CO IS LAT — MILMETR. Zacznie już szerszym korytarzem, skróci kłose zakamarkim i zaułki skalne, nie wiedząc wprost, na co wpter obrócić oczy, tyle nisko jest się wlewać w głąb środy. Przyszliśmy, pobrękując kuzemkami, słowem głosem, słowem swa opowieść. Siedzi tu pod ziemią już 26 lat. To, co nam teraz mówi, powtarzał już chyba tysiące razy.

„Woda, przenikająca przez szczeliny w wapiennej skale, gdy przesiąka wreszcie przedzielną, osadza na

występie skały wapienia, w postaci białego naczeka, który rośnie w miarę dopływu wody. Z tego powstaje stalaktyt. Pozostała część wody z resztkami wapienia spada kroplami na dno groty, osadzając na nim też resztki. Na dnie wypracują w ten sposób słupki kamienne, zwane stalagmitami”.

Znow woda pieczara, jeszcze większa, jeszcze wspanialsza od poprzedniej. Z wysokiego na kilkadziesiąt metrów palupa zwisała seki jakby tygiel, czy kolodw. Z dna wyrastała kłębiła, grube pliki skalne. Przewodnik odpowiedział na nasze zdziwienie z racji dysproporcji, spieszy z wyjaśnieniem:

— To dlatego, że kropła leci z tak wysoko i rozpryskuje się na dole z dużą siłą. Skutkiem tego są te grube pliki skalne. Przewodnik, na przekór znacznie większy, — jak szkybko rosła te soplek? — zapytuje jeden z kolegow.

Przewodnik namyśla się, czyni ruch jakby obliczał na palcach. — Iniej więcej kilometr na 15 lat. Spodziewaj się zeunkiem na parometrowej nieraz długości stalaktyty, nie próbujemy nawet obliczyć, przed ilu laty urosł pierwszy kilometr zwisającego nad nami sopla.

PODZIEMNA RZĘKA

Gdy skłoni jesteśmy przysuszczać, że wędrować tak będziemy bez końca, korytarz rozszerza się do kilku metrów. Za parę chwil rozjaśniają się przed nami kłose grobowe do niedawna ciemności (w miarę, jak posuwaliśmy się naprzód, nasz opiekun gasi za nami światło, a zapalał na drodze przez swoją i spoglądamy... w toż czarnej, leniwie płynącej podziemnej rzeki. Na zapraszający gest przewodownika, w milczeniu śladamy do sporej barki, przywiązanej do drewnianej pomostu. Usługujemy czynić to najdelikatniej aby przypadkiem nie przechylili łodzi. I tak już trzęsiami się z zimna. Kąpiel w tej zimnej, mroźnej, miazgowej, prawie nieruchomej wodzie, płynącej, przez skalny korytarz, nie byłaby z pewnością przyjemna.

Przewodnik żegna się z nami, odciągając nas pod opiekę przewodownika. Ona, wreszcie, chwytając w wielkiej, słychać ciężkie dudnienie jego kroków. Łódź odpływa od brzegu, bez najmniejszego halasu, czy plusku. przewodnik nie wstępuje, odpycha się tylko drągami od ścian lub stopu. Tu jest 30 metrów głębokości —

mówi w pewnej chwili od niechętna. Patrzymy w wodę — korytarz rozjaśnia siła żarówka. Mimo iż nie mam jak szkło przezroczyta dna nie możemy dojrzeć w żaden sposób. Płyniemy już chyba z dziesiąt minut, rozciągając sobie czas obserwowaniem odrywających się od brzojaki czas od ścian niepotrzeby i podziwianiem kępek mechu, rosnącego w kilku miejscach na skalnych ścianach.

Skąd właściwie bierze się mech w tym kamiennym grobie? Przewodnik zaraz wyjaśnia: — To od ciepła. Wyrósł wszędzie tam, gdzie są umieszczone żarówki. Ten mech musielisście widzieć panowie, we wszystkich korytarzach.

Istotnie, przypominamy sobie. Po pół godzinie światło elektryczne zaczyna ustępować dziennemu. Narazicie! Z uczuciem prawdziwej ulgi opuszczamy barkę. Jeszcze kilkanaście kroków do wyjścia z jaskini, wreszcie możemy spojrzeć w niebo.

PRZEPAŚĆ MACOCHY

Jesteśmy na dnie — jak zapewniła nas znów nowy przewodnik — najwięcej przepaści świata. Przepaści Macochy. Przepaści, które częściowo były rozproszone w nowych, wysokości — jak się dowiadujemy — około 150 metrów.

U jej podnóża, tam gdzie właśnie stojemy, widąc niewielkie, czarne, jak atrament, jeźliżko Nurek, spuśczone do wody, sjechał do 30 metrów i wleciał dna nie widział. Głębiej go już nie spuszczał.

Z zawodowym przejęciem wyjaśnienia nam przewodnik, dlaczego przepaść otrzymała nazwę Macochy. To, co nam się pewna wyrod na macocha zwręła w nią ze sztytu swego pasierba. Następnie opowiada nam o licznych wypadkach samobójstw, popełnionych przez skok w przepaść przez różne mniej lub bardziej wzięte osobistości.

W ogóle mamy już dość ponurych, choć przepięknych groty, podziemnych, niezgłębionych rzek, przez paści i samobójstw. Jesteśmy przytoczeni, wprost zgnętnym wrzaniem. Trącając się, chwytając się, wzdurć do zupełnie zwyczajnego życia.

Na szczęście nie potrzebujemy po raz drugi odbywać podziemnej wędrowki. Droga znacznie krótsza i nadzieją wracamy do szroniska, podziwianych drugiej strony góry, a za chwilę w wygodnych „Tatrach” jedziemy pełnym gazem do Bratislawy. W każdym razie stwierdziliśmy z nagleżłym przekonaniem: — Warto było zobaczyć!

ZZDZISŁAW SACIŃOWSKI

Fragment podziemnej pieczary w Morawskim Krasie. (Do artykułu obok)

Mostek nad „Przepaścią Macochy”. (Do artykułu obok)

PRZESADY I CIEMNOTA ŚREDNIOWIECZA

zrodziły okrucieństwo wobec kota

w Indiach do dziś znana jest piękna legenda o syjamskich kotach. Legendą ta głosi, że ongiś dwa syjamskie koty ponagaly saraun, młocnowy buddyjskiemu strasz największego skarbu świątyni, złotego pucharu.

Przyszedł dzień, gdy stary mnich umarł. Wówczas kot Tien udał się na poszukiwanie drugiego saraunka-mniacha, a kotka Cuius pozostała przy skarbie.

Mijały dni, a kotka wciąż lożała tuż przy pucharze, bez przerwy i tak intensywnie wóń wpatrzała, że zaczęła zezować. Pewnego dnia zmorzył ją sen, lecz zanim usnęła — ooczyła puchar ogozem, aby oświdić się natychmiast, gdyby ktokowick ruszył skarb.

się wokół Cuius, pilnującej pucharu. Wszystkie miały nieco zezować ocozy...

Nasze swytki kot, rasy „dachowick” spłynęły łowca myszy

KOTY W ŚWIATYNIACH EGIPTU

Wiele legend o kocie przekazały nam dzieje, w istocie jednak, nie wolno o nim po początkach katedy. Wspomina o nim po raz pierwszy historia starożytnego Egiptu, gdzie przed kilkoma tysiącami lat kot był świętym zwierzęciem i prowadziła kusausowe ścieżki święte kocy, chorowane w wielkiej świątyni egipskiej w Bubastu, starannie były po śmierci balsamowane i mumifikowane.

Egipt w tym czasie był wielkim społeczeństwem całego świata, a kocy słynne jako łowcy myszy, oddawały rolnikom egipskim wielkie usługi. Wszędzie ceniono je i traktowano doborze.

Wspominają też o kocie kroniki chińskie z piątego wieku przed Chr. Musiano je cenić i tutaj, gdyż we wspomnianych przed chwilą kronikach znalazłoby takie przysłowie: „Lepszy kaławy kot niż rzący koni, gły są myszy”.

ZŁE SIĘ DZIAŁO KOTOM W ŚREDNIOWIECZU

W okresie średniowiecza kot znany był w całej Europie. Lox jego nie był wtedy godny zazdrości. Nie za-

Piękna biała angora.

znal ani spokoju, ani ciepła, a niewiele i ludzkiej sympatii.

Cienne przesady zrodziły wówczas okrutnieństwo wobec kotów. Uważano je za wlekanie zła, za niedobrych towarzyszy czarownic. Palono je żywym, skazywano na tortury.

W opoce Odrodzenia zmieniła się stosunek ludzi do kotów. Zastępowano je za wlekanie zła, za niedobrych towarzyszy czarownic. Palono je żywym, skazywano na tortury. W opoce Odrodzenia zmieniła się stosunek ludzi do kotów. Zastępowano je za wlekanie zła, za niedobrych towarzyszy czarownic. Palono je żywym, skazywano na tortury.

stosunkowo sympatią. W domach wiejskich, budowanych w 17 wieku, wystawiano małe nieszkłone otwory, aby koty mogły dowolnie wchodzić i wychodzić z mieszkaniami.

KOTY AWANSUJA NA ULUBIENCOW

W dziewiętnastym wieku koty zadomawiały się we wszystkich krajach Europy, zdecydowanie zdobywając swą palnę ludzi. Centone są dla swych myśliwych, a kotki dla kobiet. Kobiety rozumieją ich potrzebę ciszy, spokoju, kontemplacji. Często zdobywają pozycję ulubieńców bez względu na to, czy są rasowe, jak płowe sijamskiej, popielate persy, białe angory, czy też należą do zwyczajnych „kundi” kotek buraczanych i białych.

Wśród słynnych ludzi wielu wielbielcami kotów. Znankotni pisarz francuski, Montaigne, często bał się się za swą kotką i mawiał: — Wcale nie jestem pewnym, komu więcej przyjemności daje ta zabawa”.

Pisarz angielski, Johnson, gdy wracał do domu późnym wieczorem, po czym zezwalał kotku do brzości mówić, przed którym siedziały koty, ciepłymi czwajkami na wypuszczenie ich do środka.

A żona autora „Kultu bohaterstwa”, Tomazsa Carlyle'a, taką dawała dy-spozycję nowo-przyjmowanej służącej: — Upieczkan, że w domu jest dątkowe sprzątanie z powodu kota, pan Carlyle kocha przy wszystkich kwatkach mięsa lub mlekkiem, co powoduje budzenie i zaśmiecanie dywanów...

Koty syjamskie: płowe, brązowe uszy, koniec ogona i niszczące. Oczy szafire, całe uszko...

NAGIBRUK

Stefan Żeromski z córką Montką.

Rozwierała się wielka brama... Z głębi murów olbrzymich, zadymionych sadz, wyszedł na ulicę wielki ludzki tłum.

Wokół sztandaru tłoczyli się w popieszonym marszu figury szczerbate, rude, poźółkłe, ludzie o skórze licie tego wędpiędnego dymem, kwiasami, sadzą i smrodem.

Skoro się pojawili w ludnej ulicy, gdy na jej le bezbarwnym zakwitł kwiat, ludzie normalni, „obywatelski”, zaczęli pomykać na prawo i na lewo, w tył i naprzód.

DWA były miejsca w Warszawie, w podziemiach i musiała zwięzić za lasów swojej pracy. Propagandorska działalność IPS-u, oczywiście za marla.

Władysław Skoczylas, twórca współczesnego drzeworytnictwa polskiego, był wielkim malarzem. Reprodukujemy jeden z jego obrazów — „Ja omalczu”.

Dokola idącego zastępu zatoczyła się pusta sfera powietrza. Szli sami. I sami naturalną siłą tworzyli ze siebie krąg coraz bardziej spójny.

Bicie serc stało się jedno. Złoty w czerwonym szandarze zlatywała z ich warg zdrztwiałych i rwała się raz wraz. Co ją za zduszonej pierś wysłepali, jak oby-

MAKSYM GORKIJ

Pierwszy Maja

Przekład Haliny Górskiej

Maksym Gorkij.

— Towarzysze! Postanowiliśmy o tym dzisiaj otwarć, k'm jestem. Oto wznosimy nasz sztandar, sztandar rozumu, prawa i wolności!

— Niech żyje lud roboczy! — krzyknął. Sześć głosek odpowiedziało mu doznymym okrzykiem.

— Niech żyje socjaldemokratyczna partia robotnicza! Nasza partia, towarzysze, nasza duchowa ojczyzna!

W związku z dniem Pierwszego Maja cytujemy dwa literackie opisy manifestacji pierwowojennych z przeszłości. Oba dotyczą tej samej manifestacji, choć jedna ma miejsce w Polsce pod nazwą rozrywki, druga — to czar...

sieczny miecz, — co wyrzucili stróżem z pomiędzy zwartych zębów, to się nagie rozsypana, jak lotny piach, w luźne wyrazy, w tony i dźwięki...

znani matce młodzi ludzie z płonącymi oczyma. Odpychali ją... — Niech żyja robotnicy wszystkich krajów! — zawołał Paweł.

Matka schwyła rękę Mikołaja i jeszcze czując, że tamowały jej oddech, ale nie plakała. Nogi drżały pod nią i zastępującym się głosem mówiła: Kochani...

— Towarzysze! — takby zaśpiewał chachol, pokrywając swoim mniemkiem góram gwar tłum. Wyruszyliśmy teraz krzyżowym pochodem w imię nowego Boga — Boga światła, prawdy, rozumu i dobra.

I lud biegł na spotkanie czerwonego sztandaru. Krzycał coś, zlewając się z pochodem i szedł z nim naprzód. Okrzyki jego gasy w dźwiękach pieśni, tej pieśni, którą śpiewano w domu cisnącym innych, a która na ulicy płynęła równo i prosto, ze straszliwą

siłą. Wzywała ludzi w daleką drogę ku przyszłości, mówiła im ucieżwie o trudnościach, jakie ich czekają. W jej ogromnym, spokojnym plomieniu toż ciemny szlak przeżytego cierpienia, spała się na popioły klebowi...

— Rozejście się! — cienkim głosem krzycał młodzi mężczyźni, machając obnażoną szablą. Podnosił wysoko nogi, nie zginając ich w kolana, czupurnie stukali podszewkami o ziemię.

twarzą wyraz spokoju, jasności, możnaby powiedzieć, wyraz łaski. Widać było z dalka jej twarz gładką, natchnioną i miłą. Podnosiła ona coraz wyższą rękę i coraz wyższe, pewnie odruchowo, podnosiła dziecko.

— Czemuż to miała kryć? Żeby się chowało w rynsztoku Ojczyzny? Żeby rosło w pośród czarnych ścian piwnicy, po których ciecze wilgoć wiezna? Żeby oddychało kwasnym, kapuścianym powietrzem i smrodem nocnych wespół-

Fragment z powieści »Matka«

— Rozchodźcie się, chłopcy. — Zabrzyście się? — Matka szłała za sobą tupot biegnących. Zduszone przestraszone głosy krzyczały: — Rozchodźcie się, chłopcy.

— Niech idzie, nie bójcie się. Ja także bałam się bardzo... Mój łdzie na samym przedzie... Ten, który nie śmie sztandar, to mój syn!

— Brać ich! — wrzasnął starzec, tupiąc nogą o ziemię. Kilku żołnierzy wyskoczyło naprzód. Jeden z nich zamachnął się kółką — sztandar drgnął, pochylili się i znikli w szarej grupie żołnierzy.

— Do widzenia, mam! Do widzenia, kochana... — Do widzenia, mam! Do widzenia, kochana... — Do widzenia, mam! Do widzenia, kochana...

— Drodzy mo! — Jędrusiu, Pawelku! — krzyczała. — Do widzenia towarzysze! — od krzyknął spośród tłumy żołnierz. — Powiedzieliście mi wielokrotnie, przezywane echo. Odezwało się z okien, gdzieś z góry, z dachów...

dziem. Radował. Kształcił. W święta rójno tu było od wycieczek wszelkiego typu i składu. Był to prawdziwy „Dom sztuki”.

W życiu dzisiejszym na posterunkach artystycznych

pracują wychowankowie A. S. P.

nazwiska dzisiaj wiele mówią, że w wymieniu tej Fr. Strzykiewicza, obecnym rektor Akademii, Alf. Karnego, Masłaka, Wojtowicza, Wnura i rozstrzelanego przez Niemców Żelazowa.

Prof. Władysław Skoczylas, długoletni kierownik pracowni graficznej, wykształcił całe pokolenie wybitnych grafików, w pierwszym rzędzie drzeworytników.

AKADEMIA — OŚRODEK CZYNNEJ WZGLĘDNOŚCI — Leczą Akademię ponadto, dzięki zapewne takiemu, a nie innemu ze-

Wnętrze to, postawione wszelkich ozdób, o prostych ścianach, powleczonej płótnem, stanowiło spójne tło dla dzieł które kolejno, z miesiąca na miesiąc, tu gościły. I bardzo było interesujące, jak zmieniał się charakter tych sal w związku z ich zawartością.

IPS miał śmiałe pomysły. Otwarł szeroko podwoje piękna i ludzkiego ducha.

IPS RADOWAŁ I Kształcił. Dwa dni przetrzymali się do powstania IPS-u: architekt Karol Strzykiewski i prof. Wład. Skoczylas. Obaj nie żyją. Oni stali się jego organizatorami, oni tchnęli ducha w tę instytucję, odznaczając się inicjatywą i polemtem.

IPS młodzi się początkowo w Karmieniu Barczków na Ryunku Starożytności. W czasie przeniesienia do własnej siedziby, Powiększonym stał budovala przy ul. Królewskiej 13, o niepozornym wyglądzie zewnętrznym, zawierająca kilka doskonale rozmieszczonych, o górnym świe-

Podczas Pruszkowskiej — Dzielnicowa z gitarą.

Rok 1906

N. SAM

Całkowita solidarność M. R. N.

z hasłami polskiego świata pracy z nadzwyczajnego posiedzenia Rady w przeddzień Święta 1 Maja

W sali M. R. N. odbyło się pod przewodnictwem prezesa K. Zaldy posiedzenie Plenum M. R. N. Zasadniczym punktem obrad była sprawa uroczystości 1-Majowych. Referat wygłosił redny adwokat L. Bojm.

Święto Pracy

Jedność świata pracy narodziła się w walce, jaką w polowie ubiegłego stulecia podjął proletariat przeciwko wyższości kapitalizmowi. Walka o prawa do życia przetrwała się w obzór robotniczym w poczucie braterstwa, solidarności i przyjaźni.

Z tych urodziło się święto 1 Maja, — święto jedności proletariatu i braterstwa wszystkich ludzi pracy.

Szczególnie uroczyste, w szczególności podniosły nastroju było ono zawsze obchodzone w Częstochowie. W tym dniu w Polsce jedynym z największych ośrodków robotniczych, gdzie skupiały się sawszycy elementy postępowe, głoszące nawet w najciemniejszych czasach niewolę i uciśnienie kapitalistycznego hasła wołań dla całego narodu i słusznych praw dla człowieka pracy.

Długo też miasto nasze było na czasów carskich widownią obywateli rewolucyjnych manifestacji, które w 1905 roku wstrząsnęły światem. Tutaj lala się krew robotnicza, tutaj wykazywało się na placzyzkach braterstwa i solidarności robotniczej porównanie wszystkich ludzi pracy.

Już od 1905 roku tworzyła się w ustawicznej walce przeciwko wrogim mocom jedność członków SDKP i L wespół z PPS. Jedność ta była nie tylko w walce, ale i w pracy. W 1905 roku wspólna manifestacja członków SDKP i L oraz PPS, która w potężnym pochodzie pod widzenie domagała się wypuszczenia na wolność działaczy robotniczych. W wyniku walki wywieszono sztandar braterstwa i solidarności i stanął zarówno członkowie PPS jak i członkowie SDKP i L.

Aż potem przyszła druga niepodległość i wbrew pierwotnym nadziejom trzeba było nadal toczyć wojnę na walkę o prawa robotnicze już we własnym państwie.

Wbrew woli faszystowskich zdrajców obrzucenie ognia myśli robotniczej w Częstochowie, Raków, Częstochowa, Mott, Pelczery dokorowane były czerwonymi sztandarami, pod którymi realizowano hasła robotnicze.

I wbrew woli najmniejszych faszystowskich, challengeantów, która przetrwała się na rzecz nie, stały obywateli 1-majowe pochody pod hasłami walki o prawa robotnicze, pod hasłami walki z faszyzmem i agresją hitlerowską.

Dziś robotnicza Częstochowa szczerzyła, że wyszła zwycięsko z walki przeciwko rodzinnym siłom reakcji, obchodzi uroczystości swoje. Święto pod hasłami jedności robotniczej, poprawy bytu mas pracujących i odparcia światłowemu imperializmowi.

PRZY SZADNIENIU LASU

Uczelniano Szkoły Handlowej i Liceum Handlowego S. S. Zmarlińskich w dniu 10 maja 1936 roku przy szadzeniu lasu w Trzeplanach, w pobliżu Blachowni.

Obecnie pracują przy porządkowaniu parku na Ostającym Groszku „Częstochowianki“.

WACŁAW ROUSSEAU

Narodowy plan gospodarczy

Z ODCZYTU WICEWOJEW. MOSKWY

W sali OTR odbył się w ramach kursu partyjnego „Siła państwa Demokratycznego“ publiczny odczyt wicewojwy. Moskwy poświęcony zagadnieniom gospodarczym.

Referent na wstępie podkreślił istniejące powiązania zagadnień gospodarczych i politycznych. — Myślę się ten, co sądzi, że celem gospodarki społecznej, czy jednostki można realizować w oderwaniu od podłoża politycznego. Wskazanie na to przed wyrażeniem politycznym i gospodarczym na arenie świata. Suwerenność polityczna bez gospodarczej jest fikcją.

Omówiwszy model gospodarki liberalno-kapitalistycznej, realizowanej u nas przed wojną, a obecnie gospodarki zachodniej, jako pełną niebezpieczeństw dla całych narodów, wyrażając krótkie okresy prosperity i długotrwałe kryzysy, przeciwstawił realizowany przez nas model gospodarki planowej w państwie trójsektorowym. Gospodarka planowa nie jest wymysłem naukowym, wulgią z prac doktor-

Mówca nakreślił dzieje manifestacji 1-Majowych od 89-ciu lat. W Polsce walkę o wyzwolenie społeczne i narodowe toczył robotnik polski wspólnie z robotnikami rosyjskim przeciw wspólnemu wrogowi, jakim był carat. Żołnierzy polskim fabrykantom, wzywającym carskich siepaczy do rozpedzenia demonstracji 1-Majowych. Po wyzwoleniu w roku 1918, z powodu rozbicia klasy robotniczej, dzień 1-go Maja nie stał się świętem wolności ludu polskiego i święto to na przestrzeni dziejów przedwzrostu wzięły nie miały straciło ze swego charakteru dnia walki przeciwko faszystowski i układowi kapitalizmowi-obscenizmowi. Maj 1928 spłomnioty został krew robotniczą na ulicach Warszawy, Łodzi, Zielonki, Kaluzyna, Zamościa, wsiach innych miast. Maj 1936, w momencie zaprzędania się Becka w służbę hitlerowski był dniem wolania o jedność ludu pracującego. Ale wskutek ugody, chwycenie i zdrady przywódców masy ludowej doznali zawodu. Pod okupacją hitlerowska dzień 1-go Maja nie przyspółli demonstracji, ale już od 1942 porządku coraz głośniejsz gromiły odgłosy wyzwalał partyzantów. Aż przyszły Święta 1-Majowe w Polsce Ludowej. Maj 1945 r. był majem zwycięstwa nad hitleryzmem i faszyzmem, roku 1946 przeszedł pod znakiem mobilizacji świata pracy do walki przeciwko wrogim siłom reakcji, roku 1947 po zwycięstwie wyborczym pod znakiem mobilizacji sił narodu w walce o produkcję, o realizację Planu Trzyletniego.

Maj r. 1948 to maj jedności.

Areszt i surowe grzywny na fabrykantów bimbru i krajanki

Sąd Okręgowy wymierzył karę następującą nowej paczce producentów mogennu wzgl. ich pomocnikom:

- Andrzej Kaźmierczak i Józef Piurciński z Bab — pierwszy 2 tyg. aresztu i 20,000 zł, drugi — 1 tydz. aresztu i 2,000 zł grzywny.
- Janina Konstancja, Raków, Syroki 10ml — 1 miesiąc aresztu.

Nowe władze KOMITETU SPOŁECZNEGO P. C. K.

Na onegdajszym zebraniu Komitetu Społecznego Polsk. Czerwonego Krzyża w naszym mieście dokonano wyborów uzupełniających.

Przewodniczącym Komitetu został wybrany p. mgr Władysław Sikora, długoletni działacz PCK, a do sześciogłębkiej komisji wyznaczyli: pp. Feliks Świechowski, dr Lewicki, Talkowska, Bojanowska i Kazimierz Wegryn.

Ma to doprowadzić do potanieńcia artykułów przemysłowych, zwiększyć ilość dobrych jakościowo produktów. Szybkie tempo wzrostu wskaźnika produkcji ze zrozumiałych względów już w bieżącym roku będzie zahamowane. Przewiduje się na bieżący rok wzrost wynoszący 23%.

UŁONICZA SIĘ SETKA

Rehnik z Antonowa w naszym powiecie, Podlejski Piotr, pozostał bez opieki obok restauracji w ul. Wolności motocyklistki, który został skradziony. Dochodzenie milicyjne w toku. (g)

Ma to doprowadzić do potanieńcia artykułów przemysłowych, zwiększyć ilość dobrych jakościowo produktów. Szybkie tempo wzrostu wskaźnika produkcji ze zrozumiałych względów już w bieżącym roku będzie zahamowane. Przewiduje się na bieżący rok wzrost wynoszący 23%.

nia się klasy robotniczej, maj zwycięskiego marszu PPR i PPS ku jedności organizacyjnej, maj rosnącej siły obozu demokratycznego przez mobilizację wszystkich sił narodu w obronie pokoja, bezpieczeństwa i suwerenności Polski.

Podjętym przedmiotowym obojętności przedmiotowym radnego adw. Bojm M. B. N. chwalił jedynomyślnie zagnoszone przez radnego inż. Palczewskiego deklarację następującej treści:

„Jako reprezentacja wszystkich warstw społecznych m. Częstochowy M. R. N. wobec nadchodzącego Święta Pracy 1-go Maja 1948 r. deklaruje całkowitą solidarność z hasłami wypisanymi na sztandarach polskiego świata pracy i wia gorąco fakt zaciągnięcia się współpracy obu partii robotniczych w Polsce, wiodącej do jedności organizacyjnej polskiego rchu robotniczego. MRN widzi w jedności organizacyjnej partii Konsolidującą się jedność narodu polskiego, prowadzącą do szybkiej odbudowy kraju, bezpieczeństwa granic, trwałego pokoju, opartego na sojuszu bratnich narodów słowiańskich z Związkiem Radzieckim na czele oraz podstawą pogłębienia i utrwalenia władzy Demokracji Ludowej w Polsce.

Jeszcze w tym roku PCK

uruchomi pogotowie ratunkowe i przychodnię przeciwalkoholową

W naszym mieście odbyło się pod przewodnictwem prezesa Zająd zebranie organizacyjne przewodniczącego Komitetu Społecznego PCK przy współudziale przedstawicieli partii politycznych, PRN, Zarządu Miejskiego, Starostwa, Ubezpieczalni Społecznej, Przemysłowców i OMTUR.

W swym sprawozdaniu pełnomocnik PCK dr J. Dreyza zilustrował działalność PCK na terenie powiatu i w powiatowym kwartale b. r. W zakresie leczniczo-sanitarnym Szpital Malfatti wykazał średnio obłożenie 100 łóżek w 89 proc., z czego było chorych na oddziale oczym 82, neurologicznym 69. Obs. te Oddziały obsługują poza powiatem częstochowskim, również powiat sąsiednie.

Przychodnia specjalistyczna udziała 1068 porad i 901 zabiegów, pracownia analityczna dokonała 818 analiz, a pracownia rentgenowska 323 prześwietleń.

Z Izby Dworcowej Opieki nad Matką i Dzieckiem korzystało 280 matek i 345 dzieci, a Przychodnia

20,000 zł, Marianna Welsto i Franciszek Radosz, Jaworzniak — 1 m. aresztu i 20,000 zł, Franciszek Kyrus, Toporowice — 1 m. aresztu i 20,000 zł, Apolonia Szwajcar, Myśliwów — 1 tydz. aresztu i 5,000 zł grzywny.

Za trądzenie się handleni trytoniem nie monopolowym wzgl. wytwarzanie żoń wyrobów skażeni zostali: Zenobia Stula, Myślów — 1 tydz. aresztu i 4,000 zł, Anna i Władysław Kochan, Wielkiów, Stanisław Koculuch, Wielkiów — po 4,000 zł grzywny, Andrzej Dygudał, Radomsko — 30 tyg. i grzywny, Janina Chmielewska, Radomsko i Marianna Koch, Zawada — po 2,000 złotych grzywny.

Drugim okresem działalności gospodarczej będzie rozwój produkcji dóbr bezpośredniego spożycia.

Ma to doprowadzić do potanieńcia

Ma to doprowadzić do potanieńcia artykułów przemysłowych, zwiększyć ilość dobrych jakościowo produktów. Szybkie tempo wzrostu wskaźnika produkcji ze zrozumiałych względów już w bieżącym roku będzie zahamowane. Przewiduje się na bieżący rok wzrost wynoszący 23%.

Drugim okresem działalności gospodarczej będzie rozwój produkcji dóbr bezpośredniego spożycia.

A. Na odczuku rolniczym walka o wydajność pól w hektara.

B. Rozwój transportu i łączności.

C. Normalizacja wymiany towarowej.

D. upowszechnienie zdobytych kultur.

W wykonaniu tego wielką rolę ma inicjatywa prywatna, która, niestety, nie umiała się włączyć w plan gospodarczy państwa. — Ani Izba Przemysłowa, ani Izba Rolniczo-rolniczego planu nie posiadała. Już teraz obserwujemy zjawisko, że niektóre przedsiębiorstwa, które dotychczas dobrze się rozwijały, zaczęły pracować na skraj. Zjawisko to nie istniałoby, gdyby ten ważny element w trylin gospodarczym państwa, jakim jest sektor inicyjatywy prywatnej, włączył się całą swą siłą w Narodowy Plan Gospodarczy.

chowy M. R. N. wobec nadchodzącego Święta Pracy 1-go Maja 1948 r. deklaruje całkowitą solidarność z hasłami wypisanymi na sztandarach polskiego świata pracy i wia gorąco fakt zaciągnięcia się współpracy obu partii robotniczych w Polsce, wiodącej do jedności organizacyjnej polskiego rchu robotniczego. MRN widzi w jedności organizacyjnej partii Konsolidującą się jedność narodu polskiego, prowadzącą do szybkiej odbudowy kraju, bezpieczeństwa granic, trwałego pokoju, opartego na sojuszu bratnich narodów słowiańskich z Związkiem Radzieckim na czele oraz podstawą pogłębienia i utrwalenia władzy Demokracji Ludowej w Polsce.

Dar uczennic „Nauki i Pracy” dla Zióbka Dzielnicowego

Z OKAZJI 1 MAJA

Uczennice szkoły powszechnej, Gimnazjum i Liceum „Nauki i Pracy”, celem uczczenia Święta Pracy w dniu 1 Maja, ofiarowały dla Zióbka Dzielnicowego 87 prześcieradeł, 60 poszewek, 49 sukienek, 100 pieluszek, 50 fartuszków, 10 śliniaków, 70 koszulek dziecięcych i 50 woreczków o ubran-ku dziecięca.

Czyn ten świadczy o wysokim wrzobieniu społecznym ofiarodawczyń i zaskakuje ze swego miar na uznanie.

Zarząd Miejski i Kierownictwo Zióbka za naszym pośrednictwem serdecznie dziękują uczennicom „Nauki i Pracy” za ich piękny gest.

Spotkujemy się też, że przy najbliższej okazji młodzież innych szkół pójdzie w ślady swych koleżanek z „Nauki i Pracy”.

„Dni Oświaty” w mieście i w powiecie częstochowskim

W dniach 2-gim, 3-cim i 4-tym maja b. r. będą obchodzone „Dni Oświaty”. W związku z tym odbyło się w lokalu MRN zebranie specjalnego komitetu.

Zebrań wykazali pełne zaangażowanie organizowanej akcji i wyłonili Komitet Miejski i Powiatowy „Dni Oświaty”. Do Komitetu Miejskiego weszli: prezes Zająd — przewodniczący, poseł Zajądski — wiceprzewodniczący, insp. J. Ciosek — sekretarz oraz M. Bajor — kierownictwo, Wikł, Niemczykowska, Stala oraz przedstawiciele ZWM, OMTUR i ZHP.

W skład Komitetu Powiatowego weszli: prezes Kłobucki — przewodniczący, insp. Sabat — wiceprzewodniczący, J. Ciosek — sekretarz i M. Bajor — skarbnik oraz Skrzeczanowski, Szardowski, Czestochowia, wobec braku politycznych na wsi.

Nowe filmy naukowe dla młodzieży częstochowskiej

Jak się dowiadujemy, Wydział Filmowy Oświatowy Instytutu Filmowego w Częstochowie przygotowuje cały szereg nowych filmów oświatowych. W najbliższych miesiącach w szkołach naszych wyświetlone będą nowe polskie filmy: „Nasze ziemie zachodnie”, „Ludzie ognia i stali”, „Motyle” (film naukowy), „Sztuka ludowa w Łowickim”, „Zima w Białowieży”, „Biskupin”, „Opactwo w Oliwie”, „Mikolaj Kopernik” i in. Obok filmów naukowych wprowadzone będą również przy Instytucie Filmowym filmy rozrywkowe oraz bajki dla najmłodszych klas szkół powszechnych.

W ramach akcji oświatowej dotychczas zostały wyświetlone

Konfident niemiecki Janasik bił swe ofiary rewolwerem po głowie

W Sądzie Okręgowym rozpoczął się zapowiedziany przez nas proces Sołtewa Janasika z Radostkowa, oskarżonego o to, że w czasie okupacji będąc konfidentem niemieckim denuncjował Polaków i brał udział w ich aresztowaniu.

Szereg świadków a m. in. św. Chobot ojciec zeznał, że widział Janasika w mundurze niemieckim, św. Chobot syn, że Janasik był początkowo tylko tłumaczem, lecz później stał się szulclem nie mieckim, nie mającym żadnych

wet, że już przed wojną widział u Janasika eswytkę pod klaną narymanki i że Janasik jeździł często do Czarnej Lasu na zabrania niemieckie.

Podczas rozprawy oskarżony zachowywał się z zupełną pewnością siebie, nieumiechając się chwilałami czynnie.

Wobec niestawienia się paru ważnych świadków, Sad postanowił odroczyć rozprawę do dnia 31 maja b. r.

DROBIAZGI

Z pieca na łeb

TYLKO PREDKO

W mieście naszym już pojawiły się powiadry. Na razie jeszcze nieśmiało tu i ówdzie kryją się w utrzynach sklepów zacceremonie wstawiające w powoźu zbyt wysokiej ceny, bo wynoszącej aż 3000 zł za 1 kg, są wiece droższe na ogół od poprzednich, ale jest nadzieja, że maluczo i cesa też zleci z pieca na łeb. Oby jak nadprzeć.

nasępujące filmy naukowe: „Źródło energii elektrycznej”, „Polski Gdańsk”, „Mch”, „Z życia orla bielika”, „Skrydlatki architektki” oraz doskonały film rysunkowy produkcji czeskiej „Wiosek i Wacek” w polskim opracowaniu. (u)

Posel Kaźmierczak PRZEMAWIAĆ BĘDZIE W SKARZYSKU

Jak się dowiadujemy, poseł Józef Kaźmierczak (PPS) wydelegowany został przez Wolowicki Komitet 1-Majowy jako prelegent do Skarżyska.

Posel Kaźmierczak przemawiać będzie na akademii 1-Majowej w nacię 1-Majowym.

Wobec niestawienia się paru ważnych świadków, Sad postanowił odroczyć rozprawę do dnia 31 maja b. r.

DROBIAZGI

Z pieca na łeb

TYLKO PREDKO

W mieście naszym już pojawiły się powiadry. Na razie jeszcze nieśmiało tu i ówdzie kryją się w utrzynach sklepów zacceremonie wstawiające w powoźu zbyt wysokiej ceny, bo wynoszącej aż 3000 zł za 1 kg, są wiece droższe na ogół od poprzednich, ale jest nadzieja, że maluczo i cesa też zleci z pieca na łeb. Oby jak nadprzeć.

Dzień Częstochowy

POŚWIĘCENIE SZTANDARU Cechu Malarzy i Laskierników w naszym mieście odbędzie się 9 maja b. r.

PRZEKAZANIE ŚWIETLIWY Pracownikom Pow. Związku Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w naszym mieście przy ul. Mielczarskiej Nr 1/3, na Międzynarodowe odbędzie się dzisiaj w Targi wypiędyza dzisiaj z Częstochową 10-go maja 2018 wycieczka zorganizowana przez „Orbita” z dnia 10-go maja 1948 r.

BAWIMY SIĘ DZISIAJ na Balu Słowiańskim w Hotelu „Polonia” lub w Klubie „Polonia” odbywane będą w 18-ty.

Związku Uczestników Walki Zbrojnej spółdzielni podopiecznych Związku do Gimnazjum i Liceum Energetycznego.

MAJÓWKA w Łasku Gostkowiskiego na Zaczyn przy ul. Sabinowskiej urzędza 2 maja b. r. Ochotnicza Straż P.arna.

GOZDZINY zeansów w kinie „Wolność” po skonczeniu wyświetlania filmu Ostajni Etap” zostały amienione na poprzednie obowiazujące, a to: 14-ty, 15-ty i 16-ty.

SPECTATOR

Jacek Wołowski

Spadkobiercy

Walbrzych, w kwietniu Miriam Hopenfotel ma na sobie... Jakże Majer, co też miał skłopił...

Ylberger, co kiedyś przy pl. Napoleo- na odzieniu handlowi, i Grunbaum Idel, który subiektem w małym sklepi-ku był...

przysłali Polacy i tak już drugi rok se- soba pracujemy Fryta pan, jak żyjemy? Dobrze. Nikt za to dwa lata...

pracy przodu, a swym uczynnym trudem budują nową polską rzeczywisto-ść...

Zwalczamy alkoholizm wśród młodzieży szkolnej

W Min. Oświaty odbyła się konferen- cja, poświęcona zagadnieniu zwalczania alkoholizmu wśród dzieci i młodzieży...

Wiek XXI

Wiek XXI... Wiek XXI... Wiek XXI... Wiek XXI... Wiek XXI...

— Ja — mówi Herz Handlarz, wy- sobko baczysz, z rękami, w których był węgłowy czarny rysy nie do omnia...

Znow Mecha Majer krzyczy się. — Słyszysz się jeszcze czasem — Zy- dźka! A przecież i Zydy są nie jedyni...

le mamy płacić krawcom i fryzjerom? Postanowienia Komisji Cennikowej

Czytajcie nr 2 bogato ilustrowane czasopiśm Magazyn Tygodniowy

Do nabycia we wszystkich punktach sprzedaży piśm. Cena egzempl. 20 zł.

Wprowadzenie powszechności nauczania najważniejszym zadaniem Min. Oświaty

W Min. Oświaty odbył się 2-dniowy zjazd kuratorów... Zawódowi, czas trwania nauki będzie 4 lub 5 letni.

— Co zatem należy czynić, aby ten typ urody uzyskać? — Najpierw należy mieć, a przede wszystkim krępe zdrowie...

Centralny Zarząd Zw. Spółdzielczego w nowym składzie

We wtorek ukończył swój Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego w następującym składzie: prezes Edward Ochab...

Kuwtynowe zyszt "Twórcości" — Złoty kosztowności... CEBULKI MŁODE, DUSZONE: Pęczek młodych cebulek (mniej więcej 1/2 kg) obrabasz starannie...

Wykorzystujemy nowalijki wiosenne!

Młoda, drobna marchewka, starannie oczyszczona, wycięto do rondla, podać rozsmarowaną...

DOKAD JEDZIEMY!

BUSKO-ZDRÓJ

Zdrojowisko położone jest 223 m. nad poziomem morza... Zakład Zdrojowy w Busku jest jedynym i najstarszym w Polsce...

starych, łazienki do kąpiel mineralnych orzeźwiających. W Busku leczy się przede wszystkim reumatyzm i migreny...

Raj dla myśliwych na Żulawach

Około 40 tys. ha terenów łowieckich na Żulawach wędzierzywa wiosną Państwowego Nieruchomości Ziemięckiej...

Nowe wydawnictwa

GLOBUS ROCZNIK INFORMACYJNY 1945... Ciepły kwiecień — Po kilku dniach odłębienia temperatura w Polsce znów się podniosła...

Borys Polewoj

Borys Polewoj... Borys Polewoj... Borys Polewoj... Borys Polewoj... Borys Polewoj...

Centralny Zarząd Zw. Spółdzielczego

Centralny Zarząd Zw. Spółdzielczego w nowym składzie... We wtorek ukończył swój Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego...

Kuwtynowe zyszt "Twórcości"

Kuwtynowe zyszt "Twórcości" — Złoty kosztowności... CEBULKI MŁODE, DUSZONE: Pęczek młodych cebulek (mniej więcej 1/2 kg) obrabasz starannie...

Ciepły kwiecień

Ciepły kwiecień — Po kilku dniach odłębienia temperatura w Polsce znów się podniosła... MARCHEWKA MŁODA. RUMIANA: 1 1/2 kg młodej marchewki, pół szklanki rosolu, 8 kg masła, 2 kg cukru, zielenka pietruszki...

Borys Polewoj

Borys Polewoj... Borys Polewoj... Borys Polewoj... Borys Polewoj... Borys Polewoj...

Centralny Zarząd Zw. Spółdzielczego

Centralny Zarząd Zw. Spółdzielczego w nowym składzie... We wtorek ukończył swój Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego...

Kuwtynowe zyszt "Twórcości"

Kuwtynowe zyszt "Twórcości" — Złoty kosztowności... CEBULKI MŁODE, DUSZONE: Pęczek młodych cebulek (mniej więcej 1/2 kg) obrabasz starannie...

Ciepły kwiecień

Ciepły kwiecień — Po kilku dniach odłębienia temperatura w Polsce znów się podniosła... MARCHEWKA MŁODA. RUMIANA: 1 1/2 kg młodej marchewki, pół szklanki rosolu, 8 kg masła, 2 kg cukru, zielenka pietruszki...

Lud Czechosłowacji

Listy z Czechosłowacji (4)

Priateľstvo

Dzieńca słowackie w strojach ludowych (do art. obok)

Hojny dar pracownika BGK powiększył zbiory Biblioteki Narodowej

Jednym z najważniejszych źródeł Biblioteki Narodowej w Warszawie jest zgromadzenie całokształtu...

sospim konspiracyjnych — niestety, tylko wyjątkowo w kompletach. Ostatnio zbiór ten powiększył się...

3 tysiące dzieci polskich z zagranicy spędzi wakacje w kraju

Akcja czasową letnich dla dzieci objęta w r. bież. nie tylko dzieci w kraju, ale także młodzież polską z zagranicy...

Do Polski wysyłane są wyłącznie dzieci uniejętne, mówią po polsku. Wyjeżdżać po kraju niech pozwolą im...

NIE TYLKO WYPOCZYNEK

Pobyt dzieci w Polsce wyznaczony jest na miesiące lipiec i sierpień. Mali przybysze zostaną umieszczeni w domach wycieczkowych...

SPRAWA CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA

Organizacja czasową zajęł się Komitet Organizacyjny czasową dla

Z KRAJU

NAGRODA DLA OSADNIKA

WROCŁAW. Wrocławskie R.N. uchwaliła ostatnio nagrodzić osadnika z gromady Wierzbice...

4 MIL. SZTUK NARBYKU WĘGOSZA

GDYNIA. W najbliższym czasie odejście do Gdyni transport 4 milionów sztuk narbyku węgorskiego...

NOWE KOPALNIE TORFU

STARGARD. W pierwszej połowie maja uruchomiono nową kopalnię torfu...

ZWIERZENIA

Wtedy pozostają jedynie zwierzenia — liryczne dzielenie się z Czytelnikiem swoimi wątpliwościami.

33 MASZYNY DLA MELNOWN

BYDGOSZCZ. Zakłady Zjednoczeń Fałstów. Przemysłu Maszyn Rolniczych w Bydgoszczy i w Łodzi...

SPRAWY, KTÓRE TRUDNO ZROZUMIEĆ

Kronika polityczna nie jest z pewnością najważniejszą dziedziną...

PRODUKCJA FILCÓW TECHNICZNYCH

JELEŃSKA GÓRA. Fabryka filców technicznych w Kowarach zaspokaja już całkowicie potrzeby krajowego przemysłu...

Unia Zachodnia

Np. — ta „Unia Zachodnia”. W piątek 30. b. m. zbierają się w Londynie ministrowie obrony W. Brytani, Francji i krajów Beneluxu...

„Laika” Prusa w Teatrze „Wybrzeże”

W sztuce polskiej Prusa. 1. w roku bieżącym będzie wystawiona na scenie „Laika” Prusa na scenie. Przynajmniej ja dr. Ivo Gull w swym Teatrze „Wybrzeże” w Gdyni...

Unia Zachodnia

Jeżeli nie pomylił się słuchacz radia londyńskiego, krajem wierzę bez wątpienia, ogłosił się u nas...

Wprost z cichego, fakty upłonnego rynku średniowiecznego miasteczka, minąwszy nowoczesne urządy...

Choć i góry nie były oryginalne, tylko tekturkowe i wiater był sztucznie sfabrykowany, białe placki nie ze śniegu, tylko z mąki...

FILM O WALKACH PARTYZANTÓW Jesteśmy w jednym z atelier miasta filmowego Koło Pragi. Tematem filmu, którego fragment oglądaliśmy...

NIESPODZIANKA Siedziemy w wygodnych fotelach w eleganckim umeblowanym gabinecie pałacu...

W zdołowaniu potrzebnych nam wino, piwno, przed wszystkim samo społeczeństwo. Sprawa repolonizacji dzieci polskich jest bowiem sprawą każdego obywatela.

(Od naszego specjalnego wysłannika)

Czeka na duża niepodziękowania. Jak się okazuje z dalszych wyjaśnień, przysłany był w naszym kraju nawet dwa razy po raz pierwszy...

Można było się spodziewać, że w czasie wojny, w których walczyli, może to być wypadek, ale nie było to.

Prezydent Słowackiej Rady Narodowej Karol Šmidke

Szmidke, słusznego wzrostu, lat około pięćdziesięciu, w okularach, w wysokim czole, czynnym wyrażeniu profesora...

Czy był pan w Polsce? — zadaje pytanie jeden z dziennikarzy. Owszem i to w bardzo oryginalnych okolicznościach.

Czeka na duża niepodziękowania. Jak się okazuje z dalszych wyjaśnień, przysłany był w naszym kraju nawet dwa razy po raz pierwszy...

Można było się spodziewać, że w czasie wojny, w których walczyli, może to być wypadek, ale nie było to.

Można było się spodziewać, że w czasie wojny, w których walczyli, może to być wypadek, ale nie było to.

Można było się spodziewać, że w czasie wojny, w których walczyli, może to być wypadek, ale nie było to.

Polscy sławici przygotowują się do Kongresu Słowianoznawczego

29 b. m. w sali konferencyjnej Min. Oświaty odbyła się plenarna konferencja delegacji sławistów polskich na kongresu słowianoznawczym w Moskwie...

Zespół taneczny TUR wyjechał do Pragi

Na słowiański festiwal artystyczny w Pradze wyjechała z Torunia 16-osobowa ekipa TUR-u.

Następnie wygłosił referaty profesorowie N. Gasiorowska p. t. „Sprawa chłopstwa na ziemiach polskich przed stu laty”...

Nowy most na Włosty oddany do użytku

30 bm. w przeddzień Święta Pracy zostanie oddany do użytku jeden z największych mostów drogowych na Włosty w Anopolu koło Zawichostu.

Szybciej niż dźwięk

Nakładem Głównego Kancelarza Wojskowej Akademii Sztuki i Techniki w Warszawie ukazała się broszura „Szybciej niż dźwięk” (w polskim przekładzie inż. H. Sacharewicza)...

Numer 7 wielobarwnego tygodnika Przyjaciółka osiągnął już nakład 435.000 egzemplarzy

Arabskiego, który stanowił jednostki bezbezpieczeństwa pod rozkazami brytyjskich żołnierzy...